

EUROPOS SOCIALINIO
FONDO AGENTŪRA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamentas
Struktūrinės paramos valdymo skyriui
A. Vivulskio g. 11
03610 Vilnius

2016-03- Nr. EPSFS-2016-

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų
rinkos reguliavimo agentūrai
L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius
Faksas: (8 5) 268 5061

DĖL SPRENDIMO DĖL LĖŠŲ GRAŽINIMO PATEIKIMO

Projekto kodas EPSF-2014-V-01-01-01

Europos socialinio fondo agentūra atlikusi tyrimą nustatė pažeidimą VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (toliau – Projekto vykdytojas) įgyvendinamame projekte Nr. EPSF-2014-V-01-01-01 ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288 patvirtintų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 226 punktu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Projekto vykdytojui teikia pažeidimo tyrimo išvados kopiją ir informaciją apie sprendimą dėl gražintinų lėšų.

Sprendime dėl lėšų gražinimo nurodyta bendra netinkamų finansuoti ir (ar) kitų pagal teisės aktus reikalaujamų gražinti lėšų suma yra 332 184,08 eurų, iš jų gražintina projektui skirta finansavimo lėšų suma yra 332 184,08 eurų, gražintinų lėšų gražinimo terminas 2016 m. birželio 27 d. (detalesnė informacija nurodoma pridedamoje patvirtintoje 2016 m. kovo 29 d. gražintinų lėšų formoje Nr. G01).

Projektui skirtų finansavimo lėšų suma pervedama į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sąskaitą Nr. LT41 7044 0600 0807 1215 mokėjimo pavedime nurodant įgyvendinamo projekto kodą.

Už kiekvieną pavėluotą gražinti lėšas dieną skaičiuojami delspinigiai pagal Lietuvos

Respublikos finansų ministro kiekvienam metų ketvirčiui nustatomą delspinigių dydį.

PRIDEDAMA:

1. 2016 m. kovo 29 d. Pažeidimo tyrimo išvada ir jos priedai, 43 lapai, 1 egz.
2. Sprendimas dėl grąžintinų lėšų Nr. G01, 2 lapai, 1 egz.

Direktoriaus pavaduotoja

Audronė Ališauskienė

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba

Kodas: 188897087

Pagrindinis > Paslaugos > ADOC dokumentai

[] ADOC dokumentas

- Turinys
- Metaduomenys
- Parašai
- Tikrinimas

Pavadinimas: DĖL SPRENDIMO DĖL LĖŠŲ GRAŽINIMO PATEIKIMO
Rinkmena: Pasirašytas dokumentas 201603291712 1.adoc (ADOC-V1.0, GeDOC)

Dokumento metaduomenys

PASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS

El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys

El. dokumento pavadinimas	Dokumento rūšis	Parašai
DĖL SPRENDIMO DĖL LĖŠŲ GRAŽINIMO PATEIKIMO		

Sudarytojai

Statusas	Sudarytojas	Kodas	Adresas	Parašai
Juridinis asmuo	Europos socialinio fondo agentūra	192050725	Gynėjų g. 16, Vilnius 01109	

Dokumento sudarymas

Sudarymo data	Parašai
2016-03-29 17:09:52 GMT+03:00	

Dokumento registracijos

Registravimo data	Dokumento registracijos Nr.	Įmonės (įstaigos) kodas	Parašai
2016-03-29 17:15:49 GMT+03:00	EPSFS-2016-00016		

Dokumentą užregistravęs darbuotojas

Vardas ir pavardė	Pareigos	Struktūrinis padalinys
Europos socialinio fondo Agentūros DVS		

NEPASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS

El. dokumento naudojimo metaduomenys

Techninė informacija

El. dokumento specifikacijos ID	Elektroninio dokumento grupė	eDVS pavadinimas ir versija
ADOC-V1.0	GeDOC	ESFA DVS

El. dokumento klasifikavimas

Saugykla
ESFA DVS
Bylos (tomo) indeksai
Bylos (tomo) indeksas
2.1986(E)-12

[Grįžti į paslaugos pagrindinį puslapį](#)

WWW sprendimas: UAB MitSoft, UAB "Sintagma".

Europos socialinio fondo agentūra
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

PAŽEIDIMO TYRIMO IŠVADA

1. INFORMACIJA APIE PAŽEIDIMO TYRIMO IŠVADĄ	
1.1. Išvados data	2016-03-29
1.2. Išvados numeris	01
1.3. Pažeidimo tyrimas pradėtas (data)	2015-11-25
1.4. Pažeidimo tyrimas baigtas (data)	2016-03-29
2. INFORMACIJA APIE IŠ EUROPOS PAGALBOS LABIAUSIAI SKURSTANTIEMS ASMENIMS FONDO LĖŠŲ BENDRAI FINANSUOJAMĄ PROJEKTĄ	
2.1. Projekto sutarties numeris	D4-132
2.2. Projekto vykdytojas	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
3. INFORMACIJA APIE PAŽEIDIMĄ	
3.1. Pažeidimo unikalus kodas, nustačius pažeidimą	D4-132/01
3.2. Pirminės informacijos gavimo data	2015-11-25
3.3. Pirminės informacijos šaltinis	Pranešimas apie įtariamą pažeidimą
3.4. Pažeidimo nustatymo metodas	Pirkimo procedūrų dokumentų patikrinimas
4. SPRENDIMAI DĖL MOKĖJIMO PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMO IR (AR) FINANSAVIMO IŠMOKĖJIMO STABDYMO	
Projekto vykdytojo pateiktas galutinis mokėjimo prašymas nebuvo stabdomas.	
5. PAŽEIDIMO TYRIMO VEIKSMAI	
Patikrinti pirkimo dokumentai, vertinti Projekto vykdytojo paaiškinimai bei Viešųjų pirkimų tarnybos vertinimai.	
6. GAUTOS KITŲ INSTITUCIJŲ IŠVADOS	
-	
7. TIRIANT PAŽEIDIMĄ NUSTATYTA	
7.1. Pažeisti teisės aktai	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 25 str. 2 d., 32 str. 2 d., 3 str. 1 d. ir 2 d.
7.2. Laikotarpis arba data, kai buvo padarytas pažeidimas	2014-02-27 – 2015-11-25
7.3. Su pažeidimu susijusi veika	

Valstybės įmonė Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra (toliau – Projekto vykdytojas) 2014 m. vasario 27 d. paskelbė apie tarptautinį pirkimą Nr. 148489, vykdytą atviro konkurso būdu (toliau – Pirkimas), labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo įsigijimui (toliau – Paslaugos). Projekto vykdytojas su Pirkimą laimėjusiu tiekėju 2014 m. gegužės 5 d. pasirašė sutartį Nr. 4SUT-(6.4)-039 (toliau – Sutartis). Šiuo pirkimu pagrįstas išlaidas Projekto vykdytojas deklaravo Europos socialinio fondo agentūrai (toliau – Agentūra).

Agentūra, įvertinusi su mokėjimo prašymu gautus dokumentus, nustatė, kad Projekto vykdytojas, vykdydamas Pirkimą, pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (aktuali nuo 2014 m. sausio 1 d.) (toliau – VPĮ) 25 str. 2 d., 32 str. 2 d. nuostatas bei neužtikrino 3 str. įtvirtintų viešųjų pirkimų principų laikymosi.

Detalus su pažeidimu susijusių aplinkybių aprašymas pateikiamas žemiau

1. Faktinės aplinkybės

Projekto vykdytojas, vykdydamas „Parama maisto produktais I“ projektą (Nr. EPSF-2014-V-01-01-01) atliko Pirkimą atviro konkurso būdu. Pirkimo sąlygų, patvirtintų 2014 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. VI-(1.1)-074, 2.1 p. įvardintas Pirkimo objektas – įvairūs maisto produktai (kvietiniai miltai, makaronai, trijų grūdų kruopos, žirniai, ryžių kruopos, sausi pusryčiai, rapsų aliejus, cukrus, gabalinės mėsos konservai) įskaitant jų pristatymą į partnerių sandėlius. Pirkimo objektas į dalis neskaidomas.

2014 m. balandžio 9 d. Pirkimo komisijos protokole Nr. 15 užfiksuota, kad elektroninėmis priemonėmis pasiūlymus pateikė 4 tiekėjai (AB „Kauno grūdai“, S. Krivicko įmonė „Fasma“, UAB „Pontem“, AS „Dobeles dzimavnieks“). Trijų Pirkime dalyvavusių tiekėjų pasiūlymai buvo atmesti VPĮ 39 str. 2 d. 1 p. ir 2 p. bei Pirkimo sąlygų 9.5.2 p. ir 9.5.3 p. pagrindu. 2014 m. balandžio 17 d. protokole Nr. 20 užfiksuotas Pirkimo komisijos sprendimas pripažinti AB „Kauno grūdai“ (toliau – Tiekėjas) pasiūlymą laimėjusiu ir pakviesti Tiekėją pasirašyti Sutartį.

Agentūra, patikrinusi Pirkimo dokumentus, pateiktus 2015 m. liepos 29 d. kartu su 2015 m. liepos 27 d. raštu Nr. (21.11.5-82) SD – 4751, nustatė, kad Projekto vykdytojas, vykdydamas Pirkimą, galimai pažeidė:

1. VPĮ 25 str. 2 d.:

- 1.1. neskaidė Pirkimo objekto į dalis;
- 1.2. objekto neskaidymas įtakoją per aukštus kvalifikacinius reikalavimus;
- 1.3. Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ (toliau – techninė specifikacija) nustatė nepagrįstai aukštus kvietinių miltų kokybės reikalavimus bei konkrečias sausų pusryčių pagalvėlių formas, dydžius bei sudėtis.
2. VPĮ 32 str. 2 d., nes Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodė, kad Tiekėjas turi būti bent vieno maisto produkto gamintojas.

Atsižvelgiant į tai, 2015 m. spalio 28 d. raštu Nr. EPSFS-2015-00006 (priedas Nr. 1) Agentūra kreipėsi į Projekto vykdytoją su prašymu paaiškinti, kodėl buvo pasirinkta Pirkimą vykdyti neskaidant jo į atskiras dalis, nors perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių. Taip pat buvo prašoma paaiškinti, kodėl pasirinktas Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas.

Projekto vykdytojas 2015 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. 2A-(4.8)-129 (priedas Nr. 2) pateikė Agentūrai atsakymą (toliau – Atsakymas) ir nurodė, kad:

- „<...> skaidant pirkimą į dalis nebus pasiektas pirkimo tikslas racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, pirkimo sutartis nebus tinkamai įgyvendinama dėl trukdžių koordinuojant skirtingus pirkimo dalių prekių ar / ir paslaugų tiekėjus.“
- 3.7 p. numatant sąlygą, jog tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas, Projekto vykdytojas siekė užtikrinti „kuo efektyvesnį projekto įgyvendinimui skirtų pinigų panaudojimą, kadangi tikėtina, kad maisto produktų kaina bus mažesnė, jeigu jie bus perkami tiesiogiai iš gamintojų, todėl už skirtus pinigus bus nupirkta didesnis maisto produktų kiekis“. Taip pat Projekto vykdytojas pažymėjo, kad tokiu kvalifikaciniu reikalavimu buvo siekiama, kad būtų laikomasi „<...> sudaromų maisto produktų tiekimo grafikų bei būtų tiekiami Pirkimo sąlygose numatytus reikalavimus atitinkantys maisto produktai, o tai geriausiai galima užtikrinti pasirašius maisto produktų tiekimo sutartį tiesiogiai su maisto produktų gamintoju.“

Agentūra, vertindama Pirkimo dokumentus, taip pat atkreipė dėmesį, kad Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – VPT) dėl analogiško pirkimo jau buvo teikusi Projekto vykdytojui 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-3498 (priedas Nr. 3), kur nurodė, kad „atsižvelgiant į didelę Pirkimo apimtį, į tai, kad Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių, perkamos skirtingiems BVPŽ kodams priskiriamos prekės, Tarnyba konstatuoja, kad Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymosi, <...>“. VPT nuomone, perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tiekėjų konkurencingumą, turi Pirkimo objektą suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą, nes Pirkimo objektų sujungimas į vieną varžo tiekėjų konkurenciją ir rinkos plėtrą, diskriminuoja tiekėjus. VPT taip pat atkreipė dėmesį, kad perkančioji organizacija, apskaičiavusi visą bendrą pirkimo vertę ir neskaidydama jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai patikrinti.

Agentūra, atsižvelgdama į aukščiau minėtą VPT išvadą, nusprendė 2015 m. lapkričio 27 d. raštu Nr. EPSFS-2015-00008 (priedas Nr. 4) kreiptis į VPT dėl išvados pateikimo:

- ar Projekto vykdytojas, neskaidydamas Pirkimo objekto į dalis, kas įtakojo ir aukštus Pirkimo sąlygose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus, nepažeidė VPĮ reglamentuotų viešųjų pirkimų principų, kurių galimas pažeidimas turėjo įtakos ir pirkimo rezultatui;
- ar Projekto vykdytojo Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas, neriboja potencialių tiekėjų konkurencijos, ar toks reikalavimas turi įtakos pirkimo rezultatams;
- ar šio konkretaus Pirkimo atveju, kai jau pasibaigusios visos Pirkimo procedūros ir Pirkimo sutartis įvykdyta, galima taikyti VPT dėl analogiško pirkimo pateiktą Projekto vykdytojui 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-3498, kas leistų teigti, kad Projekto vykdytojas, neskaidydamas Pirkimo objekto į dalis, riboja tiekėjų konkurenciją bei neužtikrina tinkamo VPĮ įtvirtintų viešųjų pirkimų principų laikymosi.

VPT 2016 m. vasario 18 d. pateikė viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-472 (toliau – Išvada) (priedas Nr. 5), kurioje nurodė, kad:

- Projekto vykdytojas neužtikrino VPĮ 3 str. 1 d. įtvirtintų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymosi, nes potencialiems tiekėjams nesudarė sąlygų dalyvauti Pirkimo procedūrose, taip pat neužtikrino VPĮ 3 str. 2 d. nustatyto pirkimo tikslo – sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai

reikalingų prekių racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, siekimo. Perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tiekėjų konkurencingumą, turėjo Pirkimo objektą suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą, kas būtų sudarę galimybę didesniai tiekėjų skaičiui pateikti konkurencingus pasiūlymus, o Projekto vykdytojai – racionaliai ir efektyviai naudoti Pirkimui skirtas lėšas.

- Projekto vykdytojo sprendimas neskaidyti Pirkimo objekto į dalis privertė tiekėjus pasiūlymus teikti tik visam Pirkimo objektui, o toks apjungimas lėmė tai, kad Projekto vykdytojas, apskaičiuodamas visą bendrą Pirkimo vertę (apie 10 mln. Lt) ir neskaidydamas jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai.
- Pirkimo sąlygų 3.7 p. nustatytas reikalavimas „bet kuriuo atveju tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas“ yra nepagrįstas, perteklinis ir dirbtinai ribojantis tiekėjų konkurenciją.
- Ta aplinkybė, jog kiekvienai produktų grupei buvo suteikti lyginamieji svoriai, kurių svarba priklausė nuo skiriamos lėšų sumos dydžio, kuri iš anksto buvo žinoma tiekėjams, taip pat ta aplinkybė, kad nebuvo nustatyti perkami maisto produktų kiekiai, neužtikrino, kad tiekėjai siūlytų kuo mažesnę kainą ir, kad būtų nupirkti didžiausi maisto produktų kiekiai.
- Jeigu kvietinių miltų techninė specifikacija būtų nustatyta atsižvelgiant į mažmeninės prekybos esančios produkcijos savybes, kurių pakanka standartiniams Lietuvos Respublikos namų ūkio vartotojui, Projekto vykdytojas būtų turėjęs galimybę racionaliau panaudoti Pirkimui skirtas lėšas ir nupirkti didesnę prekių kiekį.

Agentūra, vertindama Pirkimo dokumentus, nustatė, kad techninėje specifikacijoje buvo keliami nepagrįstai aukšti kvietinių miltų kokybės reikalavimai bei nurodomos konkrečios reikalaujamos sausų pusryčių formos, dydžiai bei sudėtis. Agentūra, atsižvelgdama į techninėje specifikacijoje keliamus reikalavimus, papildomai kreipėsi 2016 m. kovo 9 d. raštu Nr. EPSFS-2016-00013 (priedas Nr. 6) į Projekto vykdytoją su prašymu patikslinti, ar Projekto vykdytojas turi papildomų paaiškinimų dėl techninėje specifikacijoje nustatytų nepagrįstai aukštų miltų kokybės reikalavimų bei konkrečių sausų pusryčių pagalvėlių formų, dydžių bei sudėties.

2016 m. kovo 18 d. Agentūra gavo Projekto vykdytojo raštą Nr. 2A-(8.40)-015 (priedas Nr. 7) Dėl informacijos pateikimo, kuriame Projekto vykdytojas informuoja, kad papildomų paaiškinimų dėl 2015 m. kovo 23 d. VPT rašte Nr. 4S-945 pateiktų aplinkybių vertinimo dėl kvietinių miltų ir sausų pusryčių techninės specifikacijos neturi.

2. Dėl Pirkimo objekto

2.1. Dėl pirkimo objekto neskaidymo

Kaip jau buvo aukščiau minėta, Projekto vykdytojas vykdė Pirkimą įvairiems maisto produktams įsigyti ir Pirkimo objekto neskaidė į dalis, nors vykdant Pirkimą buvo siekiama įsigyti 9 skirtingus maisto produktus.

VPT savo Išvadoje atkreipė dėmesį, kad Pirkimo objektų sujungimas į vieną, varžė tiekėjų konkurenciją ir rinkos plėtrą, diskriminavo tikėjus bei apribojo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų galimybes dalyvauti pirkime. Taip pat VPT rekomendavo rengiant pirkimų dokumentus atsižvelgti į VPT direktoriaus 2010 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1S-39 patvirtintas Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skatinimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose rekomendacijas (toliau – Rekomendacijos), kurių 4.1 p. nurodoma, kad *siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tiekėjams dalyvauti pirkimuose, perkančiajai organizacijai rekomenduojama skaidyti didelės apimties pirkimus į dalis*. Mažesnis pirkimo dalių dydis suteiktų galimybę pirkimuose dalyvauti daugiau tiekėjų, o pirkimo dalių turinys labiau atitiktų tiekėjų pajėgumus. Tokiu atveju pirkimų skaidymas

į dalis, sudarantis sąlygas didelės apimties pirkimuose dalyvauti didesniame tiekėjų skaičiui, paskatintų konkurenciją rinkoje.

Projekto vykdytojas savo Atsakyme nurodė, kad „Perkančioji organizacija gali neskaityti pirkimo objekto į dalis ir įsigyti prekių ar / ir paslaugų derinio paketą iš vieno tiekėjo, kai perkančioji organizacija mano, kad skaidant pirkimą į dalis nebus pasiektas pirkimo tikslas racionaliai naudojant tam skirtas lėšas <...>“. Nėra pagrindo sutikti su tokia Projekto vykdytojo nuomone, nes skirtingų maisto produktų sujungimas į vieną objektą, kaip tik apriboja potencialių tiekėjų galimybę dalyvauti Pirkime, apsunkino mažų ar vidutinių įmonių padėtį. Nagrinėjant Pirkime dalyvavusių tiekėjų pasiūlymų kainas, pagrįstai galima teigti, kad tiekėjai siūlė skirtingus maisto produktų įkainius, pavyzdžiui, UAB Pontem kvietinius miltus pasiūlė įsigyti už 1230 Lt/t (356 eurų/t), tuo tarpu AB Kauno grūdai už 1709 Lt/t (495 eurų/t), trijų grūdų kruopas Sigito Krivicko įmonė „Fasma“ siūlė už 1863 Lt/t (539,56 eurų/t), AB Kauno grūdai savo pasiūlyme nurodė 2471 Lt/t (715,7 eurų/t). Ryžių kruopas AS Dobeles dzirnavnieks siūlė už 1817 Lt/t (526 eurų/t), įsigyta iš AB Kauno grūdai buvo už 2569 Lt/t (744 eurų/t), cukrų Sigito Krivicko įmonė „Fasma“ siūlė įsigyti cukrų už 1909 Lt/t (553 eurų/t), įsigyta buvo už 2480 Lt/t (718 eurų/t). Atsižvelgiant į skirtingų tiekėjų pateiktas skirtingas kainas, pagrįstai galima teigti, kad Projekto vykdytojas, išskaidęs Pirkimo objektą, būtų galėjęs racionaliau panaudoti turimas lėšas ir kai kuriuos maisto produktus įsigyti mažesne kaina. Tokios pat nuomonės laikosi ir VPT, savo Išvadoje nurodydama, kad „<...> nors Perkančioji organizacija pasirinko pasiūlymų vertinimo kriterijų mažiausią kainą ir formaliai Pirkimo procedūras atliko ir pasiūlymus vertino pagal Pirkimo sąlygose nustatytus reikalavimus, tačiau **gautas Pirkimo rezultatas neleidžia daryti neginčijamos išvados, kad Pirkimui skirtos lėšos buvo panaudotos racionaliai ir efektyviai.**“

Be to, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – LAT) savo nuosekliai formuojamoje jurisprudencijoje taip pat nurodo, kad nesuvaržyta tiekėjų konkurencija – iš VPĮ *implicitiškai* išplaukiantis reikalavimas, jo neįtvirtinimas įstatyme *expressis verbis* nepaneigia šio perkančiajai organizacijai keliamo reikalavimo, **nes vienas svarbiausių viešųjų pirkimų procedūrų reglamentavimo siekių – užtikrinti konkurenciją** (LAT Civilinių bylų skyriaus 2015 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-162-469/2015).

Šiuo atveju būtina atsižvelgti ir į VPĮ 3 str. 2 d., kuriame įtvirtintas viešųjų pirkimų tikslas – vadovaujantis VPĮ reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, **racionaliai naudojant tam skirtas lėšas**. Europos Teisingumo Teismas, kalbėdamas apie viešojo pirkimo procedūrų koordinavimą ES lygmeniu, išskiria ne tik laisvo prekių, paslaugų judėjimo bei įsisteigimo laisvės apsaugą, bet ir tiekėjų ekonominių interesų apsaugą bei šių tiekėjų tarpusavio konkurencijos skatinimą (2000 m. spalio 5 d. sprendimas Komisija v. Prancūzija, C-16/98, Rink. 2000, p. I-8315, 108 punktas). Taigi, tiek Europos Sąjungos, tiek Lietuvos Respublikos teisėje konkurencijos apsauga ir skatinimas laikomas saugoma ir ginama vertybe, o pagal pirmiau nurodytą Teisingumo Teismo išaiškinimą konkurencijos užtikrinimas yra viena iš viešųjų pirkimų teisinio reguliavimo prižasčių. Veiksmingos ir sąžiningos konkurencijos užtikrinimo viešųjų pirkimų teisiniuose santykiuose siekiama lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų (VPĮ 3 str. 1 d.) bei kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių nuostatų laikymosi. Suprantama, kad priešinga veiksmingai konkurencijai situacija gali susiklostyti tada, kai ūkio subjektui trukdoma įeiti į rinką, ribojamas galimų paslaugų teikėjų skaičius ar kt. Atsižvelgdama į tai, LAT savo praktikoje konstatuoja, kad viešųjų pirkimų teisinio reguliavimo tikslai negali būti pasiekti, **jei taikant VPĮ nebus atsižvelgiama į siekį saugoti ir užtikrinti veiksmingą bei sąžiningą konkurenciją rinkoje.**

Nors Projekto vykdytojas savo Rašto pradžioje atkreipė dėmesį, kad „<...> pagrindžia Pirkimo neskaitymo į atskiras dalis dėl finansinių ir žmogiškųjų išteklių administravimo tikslais“, tačiau vėliau nurodo, kad skaidant Pirkimą į dalis, <...> Pirkimo sutartis nebus tinkamai įgyvendinama dėl **trukdžių koordinuojant skirtingus Pirkimo dalių prekių ar / ir paslaugų**

tiekėjus.“ Tai reiškia, kad Projekto vykdytojas neturėjo nuoseklios pozicijos ar pagrįstų įrodymų, kurie patvirtintų būtinybę neskaidyti Pirkimo objekto į dalis.

Dėl pirkimo objektų sujungimo į vieną kasacinio teismo pasisakyta, kad nors nei VPĮ, nei kituose teisės aktuose perkančiosioms organizacijoms nenustatyta pareigos išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis, tačiau tai nereiškia, kad jos šioje srityje turi visišką *diskreciją*. Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus, negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną, *jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais*, nes atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis, ypač atsižvelgiant į aplinkybę, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemia mažesnį dalyvių skaičių, nei jis būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius (*LAT Civilinių bylų skyriaus 2015 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-162-469/2015*).

Projekto vykdytojas taip pat Rašte nurodė, kad pasirinko neskaidyti šio Pirkimo objekto į dalis, atsižvelgiant į Pirkimo objekto specifikaciją ir ypatingą socialinę svarbą bei VPĮ 3 str. įtvirtintus pagrindinius viešųjų pirkimų principus ir VPĮ 32 str. 1 d. ir 2 d. įtvirtintą perkančiosios organizacijos prievolę užtikrinti, kad tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas bei prisiima atsakomybę už sėkmingą Pirkimo sąlygų įgyvendinimą visa apimtimi. Projekto vykdytojas Pirkimo objekto neskaidymą grindžia galimais trukdžiais koordinuoti sutartis su skirtingais tiekėjais, tai reiškia, kad grindžia žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais. Taip pat remiasi viešųjų pirkimų principais, tačiau objekto neskaidymas kaip tik gali būti priežastis, kodėl neužtikrinama veiksminga ir sąžininga konkurencija viešųjų pirkimų teisiniuose santykiuose, kur siekiama lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų (VPĮ 3 str. 1 d.) bei kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių nuostatų laikymosi. O Projekto vykdytojo minimos VPĮ 32 str. 1 d. ir 2 d. reglamentuoja, kad perkančioji organizacija privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, t. y. ar tiekėjas turi reikiamą kvalifikaciją, tačiau niekaip nėra susijęs su pirkimo objektu.

Pirkimo objekto sujungimą Projekto vykdytojas savo Rašte dar grindė Pirkimo objekto specifikacija ir ypatinga socialine svarba. Kasacinis teismas savo praktikoje pripažįsta, kad perkančiosios organizacijos nustatyti *aukšti arba pernelyg specifiniai reikalavimai pateisinami tik tada, jeigu pateikiamas patikimas ir įtikinamas tokių reikalavimų nustatymo pagrindimas, tokiu įrodymu gali būti ypatinga perkamo objekto svarba ar sutarties, kuria siekiama įsigyti šį objektą, specifinė paskirtis, arba tai, kad aukštą reikalavimą pateisina viešojo intereso apsauga* (*LAT 2010 m. gegužės 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010*). Be to, LAT plėtojama praktika dėl viešojo intereso sudėtinų elementų (pirkimo objekto ir tiekėjų varžymosi) konkurencijos, taip pat nuosekliai laikomasi pozicijos, kad socialiai jautrių ar visuomenei labai reikalingų viešųjų pirkimų objektų įsigijimo teisėtumas dėl savo svarbos *per se* neturi būti vertinamas kitaip nei dėl kitų įsigijimų, o tiekėjų sąžiningas varžymasis dėl to neturi būti vertinamas mažiau palankiai. *Galimybė viešąjį interesą pirkimo objektu iškelti aukščiau už viešąjį interesą tiekėjų sąžiningu varžymusi turi būti aiškinama ir taikoma siaurai, išimtinai* (*LAT 2014 m. spalio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-411/2014*). Todėl tokios priežastys, kaip sklandus projekto įgyvendinimas, atsakomybės paskirstymo tarp skirtingų tiekėjų problematiškumas, pirmiausia susijusios su organizacinėmis aplinkybėmis, kurios nėra nei išimtinės, nei savaime pateisinančios savo pobūdžiu skirtingų objektų sujungimą didelės vertės pirkime, be to, nepaneigtos teisinės ir administracinės galimybės organizuoti (pagal atskirus pirkimus ar jų dalis) skirtingų tiekėjų – konkursų laimėtojų – bendrą darbą.

Pirkimo objekto neskaidymas taip pat įtakoją ir dideles Pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo vertes, nes Pirkimo sąlygų 13.7 p. įtvirtintas reikalavimas pateikti sutarties įvykdymo užtikrinimą, kurio vertė turi būti 100 procentų Pirkimo objekto vertės. VPT nuomone, toks reikalavimas „<...> yra neproporcingas ir nepagrįstas tiekėjo ir perkančiosios organizacijos sutartinių įsipareigojimų nustatymo kontekste. Perkančioji organizacija, nustatydamą minėtus reikalavimus, neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto proporcingumo principo laikymosi.“

Atsižvelgiant į tai, pagrįstai galima teigti, kad Projekto vykdytojas nenurodė argumentų, kurie pagrįstų būtinybę neskaidyti Pirkimo objekto į dalis. Priešingai, maisto produktų įsigijimas labiausiai skurstantiems asmenims turi būti pagrįstas racionalių ir efektyvių lėšų panaudojimu, tam, kad būtų galima įsigyti kuo daugiau maisto produktų, kurie būtų dalinami žmonėms. O iš Pirkimui pateiktų pasiūlymų vertinimo, galima matyti, kad skaidant Pirkimą į dalis, buvo galima įsigyti maisto produktus mažesnėmis kainomis, nes tiekėjai pateikė skirtingas tų pačių maisto produktų kainas.

2.2. Dėl kvalifikacinių reikalavimų

VPT Išvadoje pabrėžė, kad Projekto vykdytojo sprendimas neskaidyti Pirkimo objekto į dalis privertė tiekėjus pasiūlymus teikti tik visam Pirkimo objektui, o toks apjungimas lėmė tai, kad Projekto vykdytojas, apskaičiavęs visą bendrą Pirkimo vertę (apie 10 mln. Lt), ir neskaidydamas jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai. Pavyzdžiui, Pirkimo sąlygų 2 lentelės „Ekonominės ir finansinės būklės, techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“ 1 p. nurodoma, kad „Tiekėjas per paskutinius 3 metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (o jeigu tiekėjas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau – nuo tiekėjo įregistravimo ar veiklos su pirkimu susijusioje srityje pradžios) yra sėkmingai įvykęs (ir) ar vykdo ne mažiau kaip vieną sutartį, pagal kurią gamino/(-a) ir/arba tiekė/(-ia) bent vieną maisto produktą (ar jų grupę), nurodytą Konkurso sąlygų 2.3. punkte. Tokios sutarties vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės. Jei tiekėjas teikia informaciją apie vykdomas sutartis, laikoma, kad jis atitinka keliamą reikalavimą, jei bent vienos vykdomos sutarties įvykdyta dalis yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo, vertės.“

Tai reiškia, kad tiekėjas, norėdamas dalyvauti Pirkime, turėjo pateikti apie 7 mln. Lt vertės vykdomą arba įvykdytą sutartį. Jei Pirkimas būtų skaidytas į dalis, pavyzdžiui, norint pateikti pasiūlymą dėl kvietinių miltų dalies, kvalifikacijai įrodyti reiktų pateikti 507 000 Lt vertės vykdomą ar įvykdytą sutartį.

Pirkimo sąlygų 2 lentelės 2 p. buvo nustatytas reikalavimas „Pastarųjų 3 finansinių metų arba nuo tiekėjo įregistravimo dienos, jei veiklą pradėjo vykdyti vėliau, vidutinė metinė bendroji apyvarta nemažiau kaip 1,5 karto didesnė už pasiūlymo vertę.“ Taigi, nagrinėjamu atveju, tiekėjas privalėjo pateikti informaciją apie pastarųjų 3 finansinių metų vidutinę bendrąją metinę apyvartą ne mažesnę nei 1,5 karto pasiūlymo vertės, kas sudaro apie 15 mln. Lt. Analogiškai, jei Pirkimo objektas būtų skaidytas į dalis, pavyzdžiui, norint pareikšti pasiūlymą dėl gabalinės mėsos konservų kvalifikacijai įrodyti reiktų pateikti 1 290 000 Lt 3 pastarųjų finansinių metų vidutinę bendrąją metinę apyvartą.

VPI 32 str. 2 d. nurodyti kriterijai, kurių turi laikytis perkančioji organizacija, nustatydamą kvalifikacinius reikalavimus: jie negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui. Šiuo konkrečiu atveju, Projekto vykdytojas, neskaidydamas Pirkimo objekto į dalis nustatė ribojančius kvalifikacinius reikalavimus.

Kaip nurodė VPT savo Išvadoje, „Pirkimui skirtų lėšų panaudojimo neracionalumą ir neefektyvumą lėmė Pirkimo objekto neskaidymas į dalis ir pernelyg aukšti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai. Jeigu būtų buvusi galimybė pateikti pasiūlymus pagal atskiras maisto prekių grupes, nebūtų ribojančių ir nepagrįstų tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų, sudarytos sąlygos didesniai tiekėjų konkurencijos užtikrinimui, pasiūlymus būtų galėjusios pateikti ne tik stambios bendrovės, bet ir smulkios bei vidutinės įmonės ir tokiu būdu Perkančioji organizacija būtų galėjusi įsigyti didesnę kiekį maisto produktų ir mažesnėmis kainomis.“

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pagrįstai galima teigti, kad Pirkimo objekto neskaidymas į dalis tiesiogiai turėjo įtakos ir per aukštų kvalifikacinių reikalavimų Pirkime nustatymui.

2.3. Dėl nepagrįstai aukštų kvietinių miltų kokybės reikalavimų

Pirkimo sąlygų 2 priede „Techninė specifikacija“ (toliau – Techninė specifikacija) nustatyti reikalavimai kvietiniams miltams: *pelenų kiekis sausosiose medžiagose, ne daugiau kaip 0.7 proc., baltymų kiekis sausosiose medžiagose ne mažiau kaip 15 proc., glitimas, ne mažiau kaip 31 proc.*

VPT dėl analogiško pirkimo buvo teikusi 2015 m. kovo 23 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-945 (priedas Nr. 8), kurioje informavo, kad buvo atlikta Technologijos mokslų daktarės (toliau – Ekspertė) ekspertizė dėl kvietiniams miltams Techninėje specifikacijoje keliamų reikalavimų. Ekspertės nuomone „<...> Kvietiniai miltai tenkinantys itin aukštus kokybės reikalavimus (baltymų kiekis 13-14 proc.), lyginant juos su kvietiniais miltais, turinčiais įprastą kiekį baltymų sausosiose medžiagose, t. y. 10-12 proc., socialinės paramos gavėjų mitybos racioną gaunamų medžiagų požiūriu pagerintų, praturtindami didesniu bendru baltymų kiekiu <...>. Tačiau yra tam tikrų išlygų (arba sąlygų) miltų pasižyminčių dideliu baltymingumu (baltymų kiekis ne mažiau s. m. 15 proc.; glitimo kiekis ne mažiau 31 proc.) ir mažu mineralinių medžiagų kiekiu (pelenų kiekis 0,51-0,63 proc.) technologinė paskirtis dažniausia yra speciali (pvz., sudėtingų technologijų miltinės konditerijos gamyba). Kasdieniam vartojimui ruošiamiems produktams pilnai tiktų pagal baltymingumą (baltymų ir glitimo kiekį) miltai, kuriuose baltymų kiekis s. m. sudarytų 10-12 proc. <...> Lietuvos statistinio namų ūkio vartotojo pilnavertei mitybai pakankamos maistinės vertės kvietiniai miltai yra pagal standarto LST 1133 reikalavimus atitinkantys tipą 550 (pelenų kiekis proc. 0,51-0,63) ir/arba tipą 812 (pelenų kiekis proc. 0,64-0,9, šlapiojo glitimo kiekis – ne mažesnis kaip 25 proc. (mažmeninėje rinkoje aukščiausios rūšies).“ Pasak Ekspertės, didesnio baltymingumo miltai turi kitą technologinę paskirtį – sudėtingų miltinės konditerijos gaminių ruošimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir į tai, kad kvietiniai miltai buvo įsigijami tikslu dalinti labiausiai skurstantiems asmenims maisto gamybai buityje, galima teigti, kad kvietiniams miltams keliami reikalavimai buvo neproporcingai aukšti.

Pabrėžtina, kad viešųjų pirkimų vykdyme yra svarbus proporcingumo principas, nes kaip ir lygiateisiškumo bei nediskriminavimo principai, proporcingumo principas yra aktualus visų pirkimo procedūrų metu – pradedant nuo pirkimo dokumentų rengimo, ir baigiant pirkimo sutarties sudarymu ir vykdymu. Tačiau dažniausiai šio principo praktinė išraiška sutinkama nustatant pirkimo sąlygų proporcingumą bei perkančiajai organizacijai vertinant tiekėjų pasiūlymus. **Proporcingumo principo turinį sudaro siekiamų tikslų ir jiems pasirenkamų priemonių derinimas – šių priemonių adekvatumo tikslams vertinimas** (LAT 2011 m. gruodžio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-507/2011). Priemonių ir tikslų proporcingumo vertinimas privalo būti grindžiamas tinkamumo ir reikalingumo kriterijais.

VPT Išvadoje nurodė, „<...> kad poreikis įsigyti miltus atitinkančius Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje keliamus reikalavimus nebuvo būtinas ir apspręstas ypatingomis aplinkybėmis (specialiu poreikiu, maistinių savybių reikalingumu vartotojams) ir pan. Jeigu kvietinių miltų techninė specifikacija būtų nustatyta atsižvelgiant į mažmeninėje prekyboje esančios produkcijos savybes, kurių pakanka standartiniam Lietuvos Respublikos namų ūkio vartotojui, Perkančioji organizacija, būtų turėjusi galimybę racionaliau panaudoti Pirkimui skirtas lėšas ir nupirkti didesnę prekių kiekį <...>, tokiu būdu būtų užtikrintas Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas pirkimo tikslas.“

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Techninėje specifikacijoje keliami reikalavimai kvietiniams miltams yra pertekliniai ir neproporcingi siekiamam tikslui.

2.4. Dėl sausų pusryčių

Techninės specifikacijos 6 skyriuje sausiems pusryčiams buvo keliami reikalavimai: forma – stačiakampio formos pagalvėlės su įdaru, kurių dydis ne mažesnis kaip 15x20 mm, spalva – ruda, skonis – saldus, šokolado skonio.

Teismai savo praktikoje pažymi, kad pirkimo sąlygose perkamų daiktų, įsigyjamų paslaugų ar darbų savybės bei techniniai rodikliai, atsižvelgiant į perkamų darbų tikslą ir paskirtį, gali būti apibūdinami itin tiksliais duomenimis ir parametrais, tačiau visais atvejais sprendžiant, ar buvo tinkamai įgyvendintas VPĮ 3 str. 2 d. įtvirtintas pirkimų tikslas, kai yra keliamas pirkimo objektui nustatytų techninių reikalavimų teisėtumo klausimas, yra svarbi VPĮ 25 str. 2 d. nuostata, pagal kurią techninė specifikacija turi **užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų** (*Lietuvos apeliacinio teismo 2013 m. gegužės 6 d. nutartis Nr. 2A-1722/2013*). Projekto vykdytojo Techninėje specifikacijoje keliami reikalavimai sausiems pusryčiams buvo labai tikslūs ir konkrečiai apibrėžiantys formą, spalvą bei patį įdarą. Atsižvelgiant į tai, kad prekyboje galima įsigyti įvairių sausų pusryčių, kalbant apie formą, spalvą, skonį ir t. t., darytina išvada, kad tokie reikalavimai riboja tiekėjų, kurie negamina pagalvėlių formų sausų pusryčių ir neturi gamybai būtinų technologinių galimybių, konkurenciją.

Pabrėžtina, kad konkurenciją riboja pernelyg aukšti arba specifiniai, neadekvatūs pirkimo pobūdžiui ar neproporcingi jo sąlygoms reikalavimai (tiekėjų kvalifikacijai ar pirkimo objektui), kurie atima galimybę pirkimo procedūrose dalyvauti sutartį gebantiems įvykdyti kandidatams ar dalyviams. Pagal teismų praktiką perkančiosios organizacijos nustatyti aukšti arba pernelyg specifiniai reikalavimai pateisinami tik tada, jeigu pateikiamas patikimas ir įtikinamas tokių reikalavimų nustatymo pagrindimas. Tai gali būti grindžiama ypatinga perkamo objekto svarba ar sutarties, kuria siekiama įsigyti šį objektą, specifine paskirtimi arba tuo, kad aukštą ar labai tikslų reikalavimą pateisina viešojo intereso apsauga (*Lietuvos apeliacinio teismo 2013 m. gegužės 6 d. nutartis Nr. 2A-1722/2013*). Nors maisto produktų įsigijimas yra skirtas aprūpinti labiausiai skurstančius asmenis būtiniais maisto produktais, nėra pagrindo teigti, kad tik pagalvėlės formos sausi pusryčiai gali užtikrinti tinkamą labiausiai skurstančių asmenų mitybą.

Pagal LAT viešųjų pirkimų ginčų praktiką, viešasis interesas apima tiek visuomenės interesą tam tikru pirkimo objektu (preke, paslauga, darbų rezultatu) ir jo teikiama nauda, tiek visuomenės interesą užtikrinti konkurso dalyvių sąžiningą varžymąsi. ***Viešojo intereso apsauga sprendžiant ginčus viešųjų pirkimų srityje turi apimti abu jo aspektus, nė vienas iš jų a priori neturi pirmenybės vienas kito atžvilgiu*** (LAT 2011 m. balandžio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-155/2011). Neginčytina, kad Projekto vykdytojo Pirkimo objektas – ***maisto įsigijimas labiausiai skurstantiems asmenims*** – svarbus sunkiai gyvenantiems Lietuvos gyventojams. Vis dėlto pirkimo procedūrų teisėtumas ir Projekto vykdytojo veiksmų pagrįstumas yra toks pat svarbus visuomenės interesas. ***Socialiai jautrių ar visuomenei labai reikalingų viešųjų pirkimų objektų įsigijimo teisėtumas dėl savo svarbos per se neturi būti vertinamas kitaip nei dėl kitų įsigijimų, o tiekėjų sąžiningas varžymasis dėl to neturi būti vertinamas mažiau palankiai. Galimybė viešąjį interesą pirkimo objektu iškelti aukščiau už viešąjį interesą tiekėjų sąžiningu varžymusi turi būti aiškinama ir taikoma siaurai, išimtinai*** (LAT 2011 m. balandžio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-155/2011).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Techninėje specifikacijoje keliami reikalavimai sausiems pusryčiams yra pertekliniai ir riboja konkurenciją.

3. Dėl Pirkimo sąlygų 3.7 p. įtvirtinto kvalifikacinio reikalavimo

Pirkimo sąlygų 3.7 p. buvo nustatytas kvalifikacinis reikalavimas tiekėjams, kad „Bet kuriuo atveju Tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas.“ VPT savo Išvadoje pažymėjo, kad minėtas kvalifikacinis reikalavimas yra nepagrįstas, perteklinis ir dirbtinai ribojantis tiekėjų konkurenciją.

Projekto vykdytojas Agentūrai pateiktame Atsakyme nurodė, kad numatydamas 3.7 p. sąlygą, jog tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas, siekė užtikrinti „kuo efektyvesnį projekto įgyvendinimui skirtų pinigų panaudojimą, kadangi

tikėtina, kad maisto produktų kaina bus mažesnė, jeigu jie bus perkami tiesiogiai iš gamintojų, todėl už skirtus pinigus bus nupirkta didesnis maisto produktų kiekis“. Taip pat Projekto vykdytojas pažymėjo, kad tokiu kvalifikaciniu reikalavimu buvo siekiama užtikrinti laikymąsi „<...> sudaromų maisto produktų tiekimo grafikų bei būtų tiekiami Pirkimo sąlygose numatytus reikalavimus atitinkantys maisto produktai, o tai geriausiai galima užtikrinti pasirašius maisto produktų tiekimo sutartį tiesiogiai su maisto produktų gamintoju.“

Būtina atkreipti dėmesį, kad Projekto vykdytojas nepateikė jokių argumentų ar įrodymų, pagrindžiančių aukščiau minėtus teiginius, kodėl būtent kažkurio Pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas gali užtikrinti tinkamą kitų, negaminamų produktų, tiekimą ar teikti Pirkimo sąlygas atitinkančius maisto produktus. Pabrėžtina, kad kiekvienas tiekėjas, dalyvaudamas Pirkime ir laimėjimo atveju pasirašydamas sutartį, įsipareigoja teikti maisto produktus, atitinkančius Pirkimo sąlygose apibrėžtus reikalavimus bei tiekti juos sutartais terminais. Projekto vykdytojo pateiktas paaiškinimas, kad maisto produktų kaina bus mažesnė, jeigu jie bus perkami tiesiogiai iš gamintojų, todėl už skirtus pinigus bus nupirkta didesnis maisto produktų kiekis, prieštarauja paties Projekto vykdytojo išsakytai nuomonei dėl Pirkimo objekto skaidymo, kad išskaidžius objektą, nebūtų pasiektas Pirkimo tikslas. Tikėtina, kad daugiau Pirkimo objekte nurodytų maisto produktų gamintojų būtų galėję pateikti pasiūlymus, jei šiuo konkrečiu atveju nebūtų įpareigoti, teikti pasiūlymus ir dėl kitų maisto produktų, kurių gamintojais jie nėra, nes neišskaidžius Pirkimo objekto į dalis jie neturėjo kitos galimybės. Analogiška situacija yra ir dėl Projekto vykdytojo aiškinimo, jog tikėtina įsigyti maisto produktus mažesne kaina, jeigu jie bus perkami tiesiogiai iš gamintojų. Tai reiškia, kad išskaidžius Pirkimo objektą, galėtų dalyvauti daugiau atskirų maisto produktų gamintojų ir teikti pasiūlymus tik pačių pasirinktiems produktams, kas galbūt ir užtikrintų mažesnes jų gaminamų maisto produktų kainas, kaip teigia Projekto vykdytojas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vertinant, ar Pirkimo sąlygų 3.7 p. numatytas kvalifikacinis reikalavimas yra proporcingas bei objektyviai būtinas dėl Pirkimo objekto, pažymėtina, kad tokio pobūdžio reikalavimas nėra suponuotas objektyviai būtino poveikio siekiamam rezultatui, taigi toks kvalifikacinis reikalavimas yra neproporcingas.

Pažymėtina, kad Projekto vykdytojas 2014 m. kovo 14 d. gavo UAB „Sanitex“ pretenziją Nr. 20140314-01, kurioje buvo nurodyta, kad Pirkimo sąlygų 3.7 p. įtvirtintas kvalifikacinis reikalavimas riboja tiekėjų konkurenciją, nes pagal tokį reikalavimą pasiūlymus gali teikti tik konkrečių produktų gamintojai, o tiekėjai negaminantys produktų arba gaminantys kitus produktus nei nurodyta konkurso sąlygose negali pateikti pasiūlymo nors atitinka visus likusius kvalifikacinius reikalavimus. Pretenzijoje taip pat nurodoma, kad reikalavimas tiekėjui būti bent vieno Pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintoju negali būti įtikinamai ir patikimai pagrįstas, kadangi Pirkimo objektas yra skirtingų maisto produktų tiekimas, t. y. jų didmeninis pirkimas - pardavimas ir jų nuolatinis pristatymas pirkėjui, bet ne tokių prekių gamyba. 2014 m. kovo 18 d. Projekto vykdytojas informavo UAB „Sanitex“, kad pretenzija nebuvo nagrinėjama dėl termino pretenzijai pateikti praleidimo.

Taip pat būtina pažymėti, kad Projekto vykdytojas savo Atsakyme Agentūrai nurodė, kad Pirkimo sąlygų 3.6 p. įtvirtino nuostatą, neribojančią tiekėjo teisės remtis kitų asmenų pajėgumais pasirinktu būdu – dalyvaujant Pirkime kartu su jungtinės veiklos sutarties partneriais, pasitelkiant subtiekejus ar kitus ūkio subjektus, kurių pajėgumais ketina remtis. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek VPT, tiek teismai savo praktikoje pasisako, kad **galimybė pateikti pasiūlymą ūkio subjektų grupei VPĮ įtvirtinta tiekėjų teisė, bet ne pareiga**. Tiekėjai turėtų patys spręsti dėl būtinybės sudaryti jungtinės veiklos sutartį, jos efektyvumo ir racionalumo, o ne būti verčiami sudaryti tokią sutartį tik dėl to, kad perkančioji organizacija nepaliko tiekėjams kitos galimybės.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, būtina pabrėžti, kad VPĮ 32 str. 1 d. nustatyta perkančiajai organizacijai pareiga išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl ji turi teisę skelbime apie pirkimą ar kituose pirkimo dokumentuose nustatyti minimalius kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos (teisės verstis atitinkama veikla, finansinio, ekonominio ir techninio pajėgumo) reikalavimus. Minimalūs kvalifikacijos reikalavimai nustatomi vadovaujantis VPĮ 34–37 str. nuostatomis. ***Tačiau minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. Jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui***, tikslūs ir aiškūs (VPĮ 32 str. 2 d.). Dėl to VPĮ 32 str. įtvirtinta būtent „minimalių“ tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų sąvoka, suponuojanti atitinkamos (pakankamos pirkimo sutarčiai įvykdyti) kvalifikacijos tiekėjams lygias galimybes dalyvauti pirkime.

VPĮ įtvirtinta perkančiosios organizacijos teisė nustatyti tik minimalius tiekėjų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus aiškinama, kaip reiškianti teisę nustatyti tokius kvalifikacinius reikalavimus, kurie atitiktų VPĮ 34–37 str. nuostatas, nepažeistų specialiųjų teisės aktų nuostatų ir būtų proporcingi bei objektyviai būtini dėl pirkimo objekto ir dirbtinai neribojantys konkurencijos (*LAT 2016 m. sausio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-62-415/2016*).

Projekto vykdytojo reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas yra ne tik neproporcingas bei objektyviai nebūtinas dėl Pirkimo objekto, bet ir ribojantis konkurenciją, nes toks kvalifikacijos reikalavimas bet kuriuo atveju nėra proporcingas Pirkimo objektui ir atima galimybę Pirkime dalyvauti tiekėjams, kurie negamina maisto produktų, bet juos tiekia. Todėl konstatuotina, kad šis kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimas dirbtinai riboja konkurenciją (VPĮ 32 str. 2 d.) ir gali būti pripažintas netinkamu.

Kadangi reikalavimai tiekėjams susiaurina visų galimų dalyvių sąrašą tam tikrų tiekėjų nenaudai, tai perkančioji organizacija turėtų kreipti ypatingą dėmesį į tokių kriterijų taikymo tikslingumą ir pagrįstumą kiekvieno viešojo pirkimo kontekste bei įvertinti tokio (leistino) ribojimo ir juo siekiamo tikslo pusiausvyrą. VPĮ įtvirtinta perkančiosios organizacijos teisė nustatyti tik minimalius tiekėjų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus ir tuo siekiama, kad tokie reikalavimai dirbtinai neribotų konkurencijos (*LAT 2013 m. gruodžio 3 d. Viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga (II) Nr. AC-39-1*).

Išvada

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, taip pat į Projekto vykdytojo pateiktus paaiškinimus, į VPT pateiktas išvadas bei į tai, kad Projekto vykdytojas, neskaidė Pirkimo objekto į dalis ir Pirkimo sąlygų 3.7 p. kėlė neproporcingą Pirkimo objektui kvalifikacinį reikalavimą bei nepagrindė Pirkimo objekto neskaidymo ir kvalifikacinio reikalavimo būtinumo objektyviais argumentais, darytina išvada, kad Projekto vykdytojas pažeidė imperatyvias 25 str. 2 d. bei 32 str. 2 d. teisės normas bei neužtikrino VPĮ 3 str. 1 d. ir 2 d. įtvirtintų principų laikymosi.

Dėl finansinės korekcijos taikymo

Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288 patvirtintų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 216 punktu, Europos Komisijos gairių dėl korekcijų taikymo viešųjų pirkimų srityje (Europos Komisijos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. C(2013) 9527) (toliau – COCOF) 2.1 lentelės 9 ir 11 punktais, ***nusprendė*** netinkamomis išlaidomis pripažinti 10 proc. pagal sutartį Nr. 4SUT - (6.4) - 039 Agentūrai deklaruotų išlaidų 324 322,94 Eur ir su šiomis išlaidomis tiesiogiai susijusią fiksuoto dydžio

išlaidų dalį 7 861,14 Eur. Iš viso netinkamomis išlaidomis ir susigrąžintina suma pripažįstama 332 184,08 Eur (ES lėšos – 282 356,47 eurų, BF lėšos – 49 827,61 eurų).

Agentūra, atsižvelgdama į tai, kad apie pirkimą buvo paskelbta, t. y. pirkimo sąlygos buvo prieinamos visiems potencialiems tiekėjams, buvo gauti 4 pasiūlymai, daro išvadą, jog griežtesnių (25 proc.) COCOF 9 ir 11 punktuose numatytų finansinių korekcijų taikymas nebūtų proporcingas padarytam pažeidimui. Agentūra, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, Projekto vykdytojo pateiktus paaiškinimus, VPT išvadas, į tai, kad šio Pirkimo atžvilgiu buvo gauta tiekėjo pretenzija dėl Pirkimo sąlygų 3.7 p. įtvirtinto kvalifikacinio reikalavimo, į tai, kad neskaidant Pirkimo objekto į dalis, buvo neracionaliai naudojamos lėšos ir ribojama galimybė Pirkime dalyvauti mažam ir vidutiniam verslui, atmestas tiekėjo pasiūlymas dėl neatitikimo Pirkimo sąlygų 2 lentelės 1 p. kvalifikaciniam reikalavimui bei buvo nustatyti keli COCOF gairėse numatyti pažeidimai, daro išvadą, kad nėra pagrindo taikyti mažiausią (5 proc.) Gairių 9 ir 11 punktuose numatytą finansinę korekciją.

8. FINANSINĖ INFORMACIJA	Iš viso	Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšos	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
8.1. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis	3 395 723,21	2 886 364,73	509 358,48
8.2. Su pažeidimu susijusios lėšos	3 395 723,21	2 886 364,73	509 358,48
8.3. Su pažeidimu susijusios išmokėtos projektui skirtos finansavimo lėšos	3 395 723,21	2 886 364,73	509 358,48
8.4. Su pažeidimu susijusios, bet neišmokėtos projektui skirtos finansavimo lėšos			
8.5. Iš projekto vykdytojo susigrąžintina lėšų suma (siūlymas (-ai) ministerijai)	332 184,08	282 356,47	49 827,61
8.6. Su pažeidimu susijusių projekto biudžeto išlaidų kategorija ir išlaidų pavadinimas	1. Maisto produktų pirkimo išlaidos; 2. Pareiškėjo 1 proc. fiksuotoji norma nuo 1 punkte nurodytų išlaidų sumos; 3. Partnerių 5 proc. fiksuotoji norma nuo 1 punkte nurodytų išlaidų sumos.		
9. SPRENDIMAS DĖL PAŽEIDIMO POBŪDŽIO (pažeidimas nenustatytas; pažeidimas nustatytas; įtarimas sukčiavimu)			
Agentūra netinkamomis finansuoti išlaidomis ir susigrąžintina suma pripažįsta 10 proc. sutartimi Nr. 4SUT - (6.4) - 039 pagrįstų išlaidų 324 322,94 eurų ir su šiomis išlaidomis susijusių fiksuoto dydžio išlaidų dalį 7 861,14 eurų, t.y. iš viso 332 184,08 eurų (ES lėšos – 282 356,47 eurų, BF lėšos – 49 827,61 eurų).			
10. PAŽEIDIMO TIPAS			
Teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nuostatų pažeidimas.			
11. PASIŪLYMAI DĖL TOLESNIŲ VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ			
12. KOMENTARAI			
Sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 30 bei 32 straipsniuose nustatyta tvarka.			
13. PRIDEDAMI DOKUMENTAI			

1. Agentūros 2015 m. spalio 28 d. raštas Nr. EPSFS-2015-000061 egz., 2 lapai;
2. Projekto vykdytojo 2015 m. lapkričio 13 d. raštas Nr. 2A-(4.8)-129, 1 egz., 3 lapai;
3. VPT 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvada Nr. 4S-3498, 1 egz., 6 lapai;
4. Agentūros 2015 m. lapkričio 27 d. raštas Nr. EPSFS-2015-000008, 1 egz., 3 lapai;
5. VPT 2016 m. vasario 18 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvada Nr. 4S-472, 1 egz., 7 lapai;
6. Agentūros 2016 m. kovo 9 d. raštas Nr. EPSFS-2016-00013, 1 egz., 1 lapas;
7. Projekto vykdytojo 2016 m. kovo 18 d. raštas Nr. 2A-(8.40)-015, 1 egz., 5 lapai;
8. VPT 2015 m. kovo 23 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvada Nr. 4S-945, 1 egz., 3 lapai.

Direktoriaus pavaduotoja
(institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens
pareigų pavadinimas)

(parašas)

Audronė Ališauskienė
(vardas ir pavardė)

Teisininkas
(pažeidimų kontrolierius)

(parašas)

Andrius Grigonis
(vardas ir pavardė)

EUROPOS SOCIALINIO
FONDO AGENTŪRA

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų
rinkos reguliavimo agentūrai
L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius

2015-10- Nr. EPSFS-2015-

DĖL PROJEKTO NR. EPSF-2014-V-01-01-01 INFORMACIJOS PATEIKIMO

Informuojame, kad pradėti tikrinti projekte Nr. EPSF-2014-V-01-01-01 „Parama maisto produktais I“ atlikto atviro konkurso „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų pirkimo ir jų tiekimas“ pirkimo Nr. 148489 (toliau – Pirkimas) procedūrų dokumentai. Vadovaudamiesi Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288 265 punktu, prašome:

1) paaiškinti ir pateikti išsamų pagrindimą, kodėl buvo pasirinkta vykdyti Pirkimą, neskaidant jo į atskiras dalis, nors perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2010 m. gegužės 4 d. civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010 išaiškino, kad „<...> nei Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, nei kituose teisės aktuose perkančiajai organizacijai nenustatyta pareigos išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis, tačiau tai nereiškia, kad perkančioji organizacija šioje srityje turi visišką diskreciją. Primintina, kad viešųjų pirkimų teisiniu reguliavimu siekiama išvengti situacijų, kuriose perkančioji organizacija turėtų neribotą diskreciją (žr. pagal analogiją dėl tiekėjų pasiūlymo vertinimo nurodytą Teisingumo Teismo Sprendimą *Beentjes prieš Nyderlandų valstybę*). Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus, negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais. Atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis, ypač atsižvelgiant į aplinkybę, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemia mažesnį dalyvių skaičių, nei jis būtų šių pirkimo objektų

išskaidžius. <...> Pirkimo objektų sujungimo pagrįstumo vertinimui ypač svarbus ir vienas viešųjų pirkimų principų – proporcingumo principas.

2) paaiškinti, kodėl buvo pasirinktas Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas.

Informaciją Europos socialinio fondo agentūrai raštu prašome pateikti ne vėliau kaip per 7 d. nuo šio rašto gavimo dienos.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pateikus prašomus dokumentus, pirkimo procedūrų dokumentai bus vertinami iš naujo.

Direktoriaus pavaduotoja

Audronė Ališauskienė

Informacija apie dokumento vizavimą ir pasirašymą

Vizavimo informacija:

Nr.	Vizuotojas	Vizuotojo padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Vizavimo rezultatas
1		Teisės ir viešųjų pirkimų skyrius	2015.10.28 10:44:07	vizuota
2		Teisės ir viešųjų pirkimų skyrius	2015.10.28 11:01:04	vizuota
3		Projektų valdymo skyrius (EPF/EIF)	2015.10.28 11:10:44	vizuota

Pasirašymo informacija:

Nr.	Pasirašantis	Pasirašančio padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Pasirašymo rezultatas
1	Audronė Ališauskienė		2015.10.28 11:12:20	pasirašyta

Susipažinimo pasirašytinai informacija:

Nr.	Susipažinęs	Susipažinusio padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Susipažinimo rezultatas

Dokumento registracijos numeris: EPSFS-2015-00006

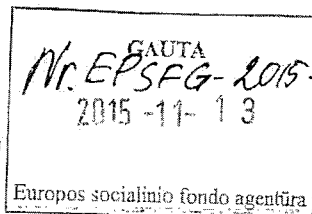
Dokumento registracijos data: 2015.10.28

Sugeneruota: 2016.03.24 11:25

Sugeneravęs vartotojas:

VALSTYBĖS ĮMONĖ
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ
RINKOS REGULIAVIMO AGENTŪRA

Europos socialinio fondo agentūrai
Gynėjų g. 16, Vilnius

2015-11-13 Nr. *2A-(4.8)-129*
Į 2015-10-28 Nr. EPSFS-2015-00006

DĖL PROJEKTO NR. EPSF-2014-V-01-01-01

2015 m. spalio 28 d. Nr. EPSFS-2015-00006 rašte (toliau- Raštas) numatytas 7 dienų nuo Rašto gavimo dienos informacijos pateikimo terminas. Atsižvelgiant į tai, kad Europos socialinio fondo agentūra pratęsė informacijos pateikimo terminą iki lapkričio 13 dienos, todėl laikytina, kad atsakymas pateikiamas nepraleidus termino.

1. Rašte prašoma paaiškinti ir pateikti išsamų pagrindimą, kodėl buvo pasirinkta vykdyti atvirą konkursą „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų pirkimo ir jų tiekimo pirkimas“, pirkimo Nr. 148489 (toliau – Pirkimas), neskaidant jo į atskiras dalis, nors perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t.y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2010 m. gegužės 4 d. nutartyje Uždaroji akcinė bendrovė „15 minučių“ v. Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos yra konstatavusi, jog Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (toliau – VPI) perkančiajai organizacijai nenustato pareigos išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis, tačiau tai nereiškia, kad perkančioji organizacija šioje srityje turi visišką diskreciją. Viešųjų pirkimų teisiniu reguliavimu siekiama išvengti situacijų, kuriose perkančioji organizacija turėtų neribotą diskreciją. Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus, negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais. Atkreiptinas dėmesys, kad Agentūra negrindžia Pirkimo neskaidymo į atskiras dalis dėl finansinių ir žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais.

Pabrėžtina, kad Pirkimo objektų sujungimo pagrįstumo vertinimui ypač svarbus vienas iš viešųjų pirkimų principų – proporcingumo principas. Net ir tais atvejais, kai pirkimo objektų sujungimas lems mažesnę dalyvių skaičių, t.y. neleis kai kuriems tiekėjams pateikti pasiūlymų, tai

Valstybės įmonė
L. Stuokos- Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius, Lietuva

Tel. (8 5) 268 9035
Faks. (8 5) 268 5061
El. p. info@litfood.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 110073873
PVM mokėtojo kodas LT100738716

17

neturėtų būti laikoma neteisėta, jei toks sujungimas ne tik pagrįstas svarbiomis priežastimis, bet ir yra būtinas perkančiosios organizacijos tikslui (Agentūra privalo užtikrinti, kad perkami maisto produktai būtų kokybiški, tinkamai paženklinėti ir laiku pasiektų paramos gavėjus) pasiekti, o kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, pirkimo objektų išskaidymu, šio tikslo nebūtų galima pasiekti. Taigi VPĮ įtvirtintas reikalavimas užtikrinti lygias sąlygas visiems tiekėjams dalyvauti pirkimo procedūrose, draudimas juos diskriminuoti ar riboti konkurenciją negali būti suprantamas kaip visiškai absoliutus.

Pirkimo objektą, atsižvelgiant į poreikius, nustato pati perkančioji organizacija. Perkančioji organizacija gali neskaidyti pirkimo objekto į dalis ir įsigyti prekių ar/ir paslaugų derinio paketą iš vieno tiekėjo, kai perkančioji organizacija mano, kad skaidant pirkimą į dalis nebus pasiektas pirkimo tikslas racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, pirkimo sutartis nebus tinkama įgyvendinama dėl trukdžių koordinuojant skirtingus pirkimo dalių prekių ar/ir paslaugų tiekėjus. ir pan.

Agentūra pasirinko neskaidyti šio Pirkimo objekto į dalis, atsižvelgiant į Pirkimo objekto specifiką (Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimo Lietuvoje vadovaujančios institucijos (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) patvirtintas maisto produktų krepšelis ir jo tiekimas labiausiai skurstantiems asmenims) ir ypatingą socialinę svarbą (parama labiausiai skurstantiems asmenims (t.y. apie 9 proc. Lietuvos gyventojų)) bei VPĮ 3 straipsnyje įtvirtintus pagrindinius viešųjų pirkimų principus ir VPĮ 32 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintą perkančiosios organizacijos prievolę užtikrinti, kad tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas bei prisiima atsakomybę už sėkmingą Pirkimo sąlygų įgyvendinimą visa apimtimi.

2. Rašte taip pat prašoma paaiškinti, kodėl buvo pasirinktas Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas.

Agentūra vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2013 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. 1S-191 redakcija patvirtintų „Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skatinimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose rekomendacijų“ 5.2. punktu Agentūra Pirkimo sąlygų 3.6. punkte įtvirtino nuostatą, neribojančią tiekėjo teisės remtis kitų asmenų pajėgumais pasirinktu būdu – dalyvaujant Pirkime kartu su jungtinės veiklos sutarties partneriais, pasitelkiant subteikėjus, subteikėjus ar kitus ūkio subjektus, kurių pajėgumais ketinama remtis, tačiau Pirkimo sutarties vykdyme jie nedalyvauja tiesiogiai. Taip pat vadovaujantis minėto įsakymo 5.4 punktu, įmonei, kuri nėra maisto produktų transportavimo paslaugas teikiantis subjektas arba maisto produktų gamintojas, nėra ribojama galimybė dalyvauti konkurse būnant subteikėju ar ūkio subjektų grupės dalyviu.

Pažymime, kad 3.7 punkte numatant sąlyga, kad „Bet kuriuo atveju Tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas“ (toliau – Sąlyga) Agentūra siekė užtikrinti:

- kuo efektyvesnį projekto įgyvendinimui skirtų pinigų panaudojimą, kadangi tikėtina, kad maisto produktų kaina bus mažesnė, jeigu jie bus perkami tiesiogiai iš gamintojų, todėl už skirtus pinigus bus nupirkta didesnis maisto produktų kiekis;

- kad būtų laikomasi Agentūros sudaromų maisto produktų tiekimo grafikų bei būtų tiekiami Pirkimo sąlygose numatytus reikalavimus atitinkantys maisto produktai, o tai geriausiai galima užtikrinti pasirašius maisto produktų tiekimo sutartį tiesiogiai su maisto produktų gamintoju.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad vykdant Pirkimą buvo gauti keturi pasiūlymai, o vykdant maisto produktų pirkimus, kurie buvo skaidomi į dalis ir kuriuose nebuvo Sąlygos, gauti:

- tik vienas pasiūlymas (projektas „Parama maisto produktais II“);
- daliai konkurso objektų - du pasiūlymai, o likusiems konkurso objektams - tik po vieną pasiūlymą (projektas „Parama maisto produktais III“).

Taip pat norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad Agentūros viešojo pirkimo komisija (toliau – Komisija) siekdama tinkamai parengti Konkurso sąlygas konsultavosi su Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau - VPT) ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistais. Svarbu pastebėti, kad Konkurso sąlygos buvo nurodytos skelbime, kuris buvo skelbtas CVP IS priemonėmis. Minėtą skelbimą ir jame nurodytus reikalavimus tiekėjams prieš publikuojant viešai tikrino VPT specialistai, kurie neturėjo pastabų dėl Pirkimo neskaidymo į dalis ir Sąlygos.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Agentūra siekdama tinkamai įvykdyti Pirkimą buvo sąžininga, apdairi ir ėmėsi veiksmų, kad tinkamai būtų įgyvendinti VPĮ įtvirtinti pagrindiniai pirkimo principai bei suteikta galimybė dalyvauti Pirkime plačiam potencialių tiekėjų ratui, neribojant tiekėjų konkurencijos, tačiau užtikrinant, kad tiekėjas bus kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas.

L. e. generalinio direktoriaus pareigas

Aldona Miliuvienė

Originalas paštu nebus siunčiamas

21/OCT/2014/TUE 16:10

FAX No.

P. 001

euras.lt

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos
reguliavimo agentūrai

2014-10-24 Nr. 4S-3498
2014-09-10 Nr. 2A-(4.8)-071
2014-09-18 Nr. 2A-(4.8)-079

L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
LT-01122 Vilnius

Kopija
Europos socialinio fondo agentūrai

Gynėjų g. 16
LT-01109 Vilnius

DĖL VERTINIMO IŠVADOS PATEIKIMO

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu ir Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1S-90 „Dėl Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių patvirtinimo“, 17 punktu, siunčia atlikto VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros vykdomo atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimą*“, pirkimo Nr. 154146 vertinimo išvadą.

PRIDEDAMA. Viešųjų pirkimų vertinimo išvada (vienas egzempliorius), 3 lapai.

Direktorius

Žydrūnas Plytnikas

Biudžetinė įstaiga
Kareivių g. 1, 08221 Vilnius
<http://www.vpt.lt>

Tel. (8 5) 219 7001
Faks. (8 5) 213 6213
El. p. info@vpt.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188656261

20

**VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA
KONTROLĖS SKYRIUS****VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VERTINIMO IŠVADA**

2014-10-21 Nr. 4S-3498

Vilnius

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu, atliko VI Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (toliau – Perkančioji organizacija) vykdomo atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimas*“ (skelbtas 2014 m. liepos 29 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, pirkimo Nr. 154146) (toliau – Pirkimas) vertinimą.

Pirkimas yra finansuojamas Europos Sąjungos fondų lėšomis, įgyvendinančioji institucija – Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

Pirkimas vykdomas Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis. Pirkimui, atsižvelgiant į pradžios datą, taikomos Įstatymo (redakcija nuo 2014 m. sausio 1 d.) ir Perkančiosios organizacijos direktoriaus 2014 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. VI-(1.1)-164 patvirtintų Pirkimo sąlygų (nauja redakcija patvirtinta Perkančiosios organizacijos direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. VI-(1.1)-171) nuostatos.

Tarnyba, įvertinusi Perkančiosios organizacijos pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, vykdytas procedūras bei CVP IS viešai skelbiama informaciją, nustatė:

1. Pirkimo dokumentuose įvardytas Pirkimo objektas – įvairūs maisto produktai, įskaitant jų pristatymą į Partnerių sandėlius: kvietiniai miltai, makaronai, greito paruošimo makaronai, greito paruošimo avižų košė, greito paruošimo kviečių košė, sausi pusryčiai, grikių kruopos, ryžių kruopos, trijų grūdų kruopos, rapsų aliejus, cukrus, mėsos konservai su daržovėmis, saldintas sutirštintas pienas – į dalis neskirstomas (Pirkimo sąlygų 2 dalies „Pirkimo objektas“ 2.1 punktas).

Atsižvelgiant į didelę Pirkimo apimtį, į tai, kad Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš perkamų maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių, perkamos skirtingiems BVPŽ kodams priskiriamos prekės, Tarnyba konstatuoja, kad Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymosi, nes potencialiems tiekėjams nesudarytos vienodos prielaidos dalyvauti Pirkimo procedūrose, taip pat neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirkimo tikslo – sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, siekimo. Tarnybos nuomone, Perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tiekėjų konkurencingumą, turėjo Pirkimo objektą suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą, kas sudarytų galimybę didesniai tiekėjų skaičiui pateikti konkurencingus pasiūlymus, o perkančiajai organizacijai – racionaliau naudoti Pirkimui skirtas lėšas. Pirkimo objektų sujungimas į vieną, varžo tiekėjų konkurenciją ir rinkos plėtrą, diskriminuoja tiekėjus.

2.8. Pirkimo sąlygų priedo Nr. 2 „Techninė specifikacija“ 1 dalies „Kvietiniai miltai“ nuostata, kad „<...> Miltų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 2 dalies „Makaronai“ nuostata, kad „<...> Makaronų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 3 dalies „Greito paruošimo makaronai“ nuostata, kad „<...> Greito paruošimo makaronų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 4 dalies „Trijų grūdų kruopos“ nuostata, kad „<...> Trijų grūdų kruopų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 5 dalies „Grikių kruopos“ nuostata, kad „<...> Grikių kruopų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 6 dalies „Ryžių kruopos“ nuostata, kad „<...> Ryžių kruopų įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 7 dalies „Sausi pusryčiai“ nuostata, kad „<...> Sausių pusryčių fasavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 8 dalies „Rapsų aliejus“ nuostata, kad „<...> Rapsų aliejaus tara turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 9 dalies „Cukrus“ nuostata, kad „<...> Cukraus įpakavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 10 dalies „Mėsos konservai su daržovėmis“ nuostata, kad „<...> Mėsos konservai su daržovėmis turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 11 dalies „Saldintas sutirštintas pienas“ nuostata, kad „<...> Saldinto sutirštinto pieno tara turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 12 dalies „Greito paruošimo avių košė“ nuostata, kad „<...> Greito paruošimo avių košės fasavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, 13 dalies „Greito paruošimo kviečių košė“ nuostata, kad „<...> Greito paruošimo kviečių košės fasavimas turi atitikti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus reikalavimus. <...>“, yra netikslai, neišklaidi, nes Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose nenurodė konkrečių teisės aktų, kurių reikalavimus turėtų atitikti tiekėjų pasiūlymai.

3. Pirkimo sąlygų 1 dalies „Bendrosios nuostatos“ 1.9 punkto nuostata, kad „Konkurse turi teisę dalyvauti Europos Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių tiekėjai.“, neatitinka tiekėjo sąvokos, įtvirtintos Įstatymo 2 straipsnio 29 dalyje. Tarnyba pastebi, kad Perkančioji organizacija Pirkimą vykdo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. A1-367 patvirtintu Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų, finansuojamų pagal laikinąją tvarką, antrojo finansavimo sąlygų aprašu, kurio 61 punkte nustatyta, kad „Visos prekės ir paslaugos privalo būti perkamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu <...>“, o 62 punkte nustatyta, kad „Perkamų paslaugų kokybei užtikrinti gali būti numatytos paslaugų kokybės užtikrinimo priemonės <...>“.

4. Perkančioji organizacija neužtikrina Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatos, kad „kvalifikacijos reikalavimai <...> turi būti tikslūs ir aiškūs <...>“, įgyvendinimo, kadangi:

4.1. Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 3.4 punkte nustatyti kvalifikacijos reikalavimai ūkio subjektų grupės nariams, tačiau minėtame punkte nėra nurodyta, kas turi atitikti reikalavimus nustatytus Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelės 6 eilutėje, kad „Tiekėjas turi turėti kokybės vadybos sistemą. <...>“. Taip pat 3.4 punkto nuostata „<...> Konkurso sąlygų 3.1 1 lentelės 6 dalyje <...> nurodytus reikalavimus turi atitikti bent vienas ūkio subjektų grupės narys“ neužtikrina Įstatymo 32 straipsnio 1 dalies nuostatą, atsižvelgiant į tai, kad reikalavimą „Tiekėjas turi teisę verstis maisto produktų gamyba/iekimu/prekyba ar kita ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai vykdyti“ turėtų atitikti tie ūkio subjektų grupės nariai, kurių prisiimtoms prievolėms pagal pirkimo sutartį vykdyti reikia turėti atitinkamus dokumentus verstis ta veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, atsižvelgiant į Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo rekomendacijų, patvirtintų Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1S-196, 21 punkta.

4.2. Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 3.7 punkto nuostata, kad „Pasitelkiami subtiekejai turi atitikti <...> Konkurso sąlygų 3.1 punkto 2 lentelės reikalavimus, priklausomai nuo jiems vykdyti perduotos pirkimo sutarties dalies <...>“, yra netikslai, neišklaidi, atsižvelgiant į tai, kad Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelėje yra nurodyti 6 reikalavimai.

22

Perkančioji organizacija, pateikdama Tarnybai paaiškinimus dėl sprendimo neskaidyti Pirkimo į dalis, nurodė, kad „<...> Perkančioji organizacija gali neskaidyti pirkimo objekto į dalis <...>, kai perkančioji organizacija mano, kad skaidant pirkimą į dalis nebus pasiektas pirkimo tikslas racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, pirkimo sutarties vykdymas taps techniškai pernelyg sudėtingas ir brangesnis, pirkimo sutartis nebus tinkamai įgyvendinama dėl trukdžių koordinuojant skirtingus pirkimo dalių prekių ar/ir paslaugų tiekėjus ir pan. <...>“ (Perkančiosios organizacijos 2014 m. rugėjo 30 d. raštas Nr. 2A-(4.8)-083).

Nors Įstatyme ar kituose teisės aktuose perkančiajai organizacijai nenustatyta pareiga išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis, tačiau tai nereikia, kad perkančioji organizacija šioje srityje turi visišką diskreciją. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad viešųjų pirkimų teisiniu reguliavimu siekiama išvengti situacijų, kuriose perkančioji organizacija turėtų neribotą diskreciją. Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus, negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmogiškųjų išteklių administravimo tikslais. Atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis, ypač atsižvelgiant į galimybę, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemia mažesnę dalyvių skaičių; nei jis būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010).

Be to, Perkančioji organizacija, apskaičiavusi visą bendrą Pirkimo vertę, ir neskaidydama jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai patikrinti. Tarnyba pažymi, kad Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelės 1 eilutėje nustatytas reikalavimas, kad „Tiekėjas <...> yra sėkmingai įvykdes (ir) ar vykdo ne mažiau kaip vieną sutartį, pagal kurią gamino/(-a) ir/arba tiekė(-ia) maisto produktą/us. Tokios sutarties vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės. Jei tiekėjas teikia informaciją apie vykdomas sutartis, laikoma, kad jis atitinka keliamą reikalavimą, jei bent vienos vykdomos sutarties įvykdyta dalis yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės.“, 2 eilutėje nustatytas reikalavimas, kad „Pastarųjų 3 finansinių metų <...> vidutinė metinė bendroji apyvarta ne mažiau kaip 1,5 karto didesnė už pasiūlymo vertę.“, yra diskriminaciniai ir dirbtinai riboja konkurenciją bei pažeidžia Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatas, kadangi tiekėjas, siekdamas įrodyti savo kvalifikacijos atitikti keliamiems kvalifikacijos reikalavimams, turėtų pateikti informaciją apie vykdomą/arba įvykdytą bent vieną sutartį, kurios vertė būtų ne mažesnė nei 0,7 pirkimo vertės (apytiksliai 15 mln. Lt, atsižvelgiant į skelbimo apie Pirkimą II.2) skyriuje nurodytas vertes) bei informaciją apie pastarųjų 3 finansinių metų vidutinę bendrąją metinę apyvartą ne mažesnę nei 1,5 karto pasiūlymo vertės (apytiksliai 33 mln. Lt, atsižvelgiant į skelbimo apie Pirkimą II.2) skyriuje nurodytas vertes).

Perkančioji organizacija 2014 m. rugėjo 30 d. raštu Nr. 2A-(4.8)-083 „Dėl papildomos informacijos pateikimo (Pirkimo Nr. 154146)“ atsakydama į Tarnybos paklausimą dėl Pirkimo objekto neskaidymo į dalis taip pat nurodė, kad „<...> Agentūra Pirkimo sąlygų 3.6 punkte įtvirtino nuostatą, neribojančią tiekėjo teisės remtis kitų asmenų pajėgumais pasirinktu būdu – dalyvaujant Pirkime kartu su jungtinės veiklos sutarties partneriais, pasitelkiant subteikėjus, subteikėjus ar kitus ūkio subjektus, kurių pajėgumais ketinama remtis, tačiau Pirkimo sutarties vykdyme jie nedalyvauja tiesiogiai. <...>“. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad galimybė pateikti pasiūlymą ūkio subjektų grupei yra Įstatyme įtvirtinta tiekėjų teisė, bet ne pareiga. Tiekėjai turėtų patys spręsti dėl būtinybės sudaryti jungtinės veiklos sutartį, jos efektyvumo ir racionalumo, o ne būti verčiami sudaryti tokią sutartį tik dėl to, kad perkančioji organizacija nepaliko tiekėjams kitos galimybės.

2. Perkančioji organizacija pažeidė Įstatymo 24 straipsnio 9 dalies nuostatą, kad „<...> Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija nupirkti, tai, ko reikia. <...>“, o būtent:

2.1. Perkančioji organizacija skelbimo apie Pirkimą II.3) punkte nustatė, kad sutarties trukmė 12 mėnesių, II.2.3) punkte nustatė, kad sutartis negali būti pratęsta, tuo tarpu Pirkimo sąlygų 13 dalies „Pirkimo sutarties sąlygos“ 13.11 punkte nustatė, kad „Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d., o jei yra pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpis, sutarties galiojimas gali būti pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpiui, tačiau bet kokių atveju iki visišku joje numatytų Šalių įsipareigojimų įvykdymo.“ ir Konkurso sąlygų priedo Nr.

1 „Sutarties projektas“ 8.1 punkte nustatė, kad „Ši Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d. Jei pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpis, sutarties galiojimas gali būti pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpiui: <...>”.

2.2. Skelbimo apie Pirkimą II.2.1) punkto nuostata, kad Pirkimo „<...> numatoma vertė be PVM ir valiuta: <...> arba intervalas („nuo“ ir „iki“) ir valiuta: nuo 22.072.353,03 iki 22.293.076,56 valiuta: LTL“, yra netiksli, neaiški, atsižvelgiant į tai, kad Pirkimo dokumentuose keliamas kvalifikacijos reikalavimas būti įvykdytus/ar vykdyti „ne mažiau kaip vieną sutartį, pagal kurią gamino/ (-a) ir/arba tiekė(-ia) maisto produktą/us. Tokios sutarties vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės. Jei tiekėjas teikia informaciją apie vykdomas sutartis, laikoma, kad jis atitinka keliamą reikalavimą, jei bent vienos vykdomos sutarties įvykdyta dalis yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės.“ (Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelė 1 eilutė), kadangi nėra aišku, nuo kokios sumos (vertinant tiekėjų kvalifikaciją) bus skaičiuojama sutarties vertė (nuo 22.072.353,03 ar 22.293.076,56 Lt be PVM).

2.3. Perkančioji organizacija Skelbimo apie Pirkimą III.2.3) „Techniniai pajėgumai“ 2 punkte ir Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelės 3 eilutėje nustatė, kad „Tiekėjo transporto priemonės, kuriomis bus tiekami maisto produktai, atitinka reikalavimus, keliamus transportui naudojamam maisto produktų pervežimui. <...>“, tuo tarpu Pirkimo sąlygų priedo Nr. 1 „Sutarties projektas“ 6.6 punkte tik nustatė, kad „Tiekėjas įsipareigoja: <...> b) Maisto produktus į Partnerių sandėlių gabenti toktomis transporto priemonėmis, kurios užtikrina nepakitusių kokybę ir apsaugo nuo neigiamo atmosferos poveikio bei sugadinimo; <...>“. Skelbimo apie Pirkimą III.2.3) „Techniniai pajėgumai“ 2 punkte ir Pirkimo sąlygų 3 dalies „Dalyvavimo sąlygos“ 2 lentelės 3 eilutėje nustatytas minimalus kvalifikacijos reikalavimas taip pat neužtikrina ir Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatų, kad minimalūs kvalifikacijos reikalavimai turi būti tikslūs ir aiškūs. Tarnyba pastebi, kad Perkančioji organizacija Pirkimo dokumentuose nenurodė konkrečių teisės aktų, kurių reikalavimus turėtų atitikti tiekėjų transportas, nors, vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, perkančioji organizacija privalo paruošti aiškius ir tikslūs pirkimo dokumentus, kurie suteiktų tiekėjams visa reikiama informacija tinkamų pasiūlymų parengimui, taip pat, vadovaujantis Įstatymo 32 straipsnio 1 dalimi, perkančioji organizacija „<...> privalo išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas <...>“.

2.4. Pirkimo sąlygų 9 dalies „Pasiūlymų nagrinėjimas ir pasiūlymų atmetimo priežastys“ 9.5.9 nuostata, kad „Komisija atmeta pasiūlymą, jeigu: <...> kitais VPĮ bei konkurso sąlygų nustatytais atvejais. <...>“, yra netiksli, neaiški, kadangi nėra nurodyta, kokių konkrečiai Įstatymo ar Pirkimo sąlygų nuostatų neatitikimas sąlygotų pasiūlymo atmetimą.

(2.5) Pirkimo sąlygų 2 dalies „Pirkimo objektas“ 2.9 punkte nustatyta, kad „<...> Agentūra, įspėjusi prieš protinę terminą, turi teisę keisti Partnerių sandėlių vietą ir skaičių. <...>“, Pirkimo sąlygų priedo Nr. 1 „Sutarties projektas“ 4.2 punkte nustatyta, kad „<...> Agentūra pasilieka teisę iš anksto prieš protinę terminą informavusi Tiekėją keisti Maisto produktų pristatymo grafiką ir tą mėnesį pristatomus maisto produktų kiekius. <...>“, 4.13 ir 6.4 punktuose nustatyta, kad „<...> Tiekėjas privalo nedelsiant arba per Agentūros suteiktą papildomą protinę terminą pateikti reikalavimus atitinkančius Maisto produktus. <...>“, 7.4 punkte nustatyta, kad „Jeigu Tiekėjas nevykdo arba netinkamai vykdo Sutartimi priimtus įsipareigojimus, Agentūra apie tai informuoja Tiekėją ir nustato protinę terminą, nustatytiems pažeidimams pašalinti; <...>“, minėtos nuostatos yra neaiškios ir netikslios, nes Pirkimo dokumentuose nėra nurodytos „protinio termino“ sąvokos.

2.6. Pirkimo sąlygų priedo Nr. 1 „Sutarties projektas“ 4.7 punkto nuostata, kad „Maisto produktai <...> supakuojami neviršijant leistinų svorių taip, kad iškraunant maisto produktus Partnerių sandėliuose nereikėtų ardyti palečių įpakavimo. <...>“, yra neaiški, netiksli, nes Pirkimo dokumentuose nėra nurodytas leistino svorio apibrėžimas.

2.7. Pirkimo sąlygų priedo Nr. 1 „Sutarties projektas“ 4.12 punkto nuostata, kad „Tiekėjas su kiekviena Maisto produktų siunta privalo turėti papildomą maisto produktų kiekį tam, kad būtų galimybė pakeisti pristatymo metu pažeistus arba kokybės tyrimams paimtus maisto produktus. <...>“, yra netiksli, neaiški, nes Pirkimo dokumentuose neapibrėžta „paprastomo maisto produktų kiekio“ reikšmė.

5. Skelbimo apie Pirkimą III.1.1) punkte ir Pirkimo sąlygų 13 dalies „Pirkimo sutarties sąlygos“ 13.7 punkte nustatytas reikalavimas, kad „*Sudarius Sutartį, tiekėjas privalo per 10 (dešimt) kalendorinių dienų Perkančiajai organizacijai pateikti šios Sutarties įvykdymo užtikrinimą, kurio vertė turi būti 100 proc. Konkurso objekto piniginės vertės.*“, Tarnybos nuomone, yra per aukštas ir neproporcingas Pirkimo objektui, dirbtinai didiną pasiūlymų kainą, kartu mažina pirkimui skirtų lėšų naudojimo efektyvumą ir racionalumą bei pažeidžia Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą proporcingumo principą ir neužtikrina 2 dalyje nustatyto pirkimo tikslo „<...> sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai <...> reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas. <...>“.

Perkančioji organizacija, pateikdama Tarnybai paaiškinimus dėl Pirkimo dokumentuose nustatyto sutarties įvykdymo užtikrinimo reikalavimo dydžio, nurodė, kad „*Agentūros viešųjų pirkimų komisija <...>, atsižvelgdama į ankstesnę gerąją Agentūros patirtį (Agentūra nuo 2006 metų vykdo Europos Sąjungos finansuojamą paramos maisto produktais programą), kada buvo taikomas reikalavimas dėl sutarties įvykdymo užtikrinimo lygus 110 proc. perkamų maisto produktų vertės, priėmė sprendimą dėl reikalavimo tiekėjui pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimą lygų 100 proc. Konkurso objekto vertės; <...>*“ (Perkančiosios organizacijos 2014 m. rugsėjo 10 d. raštas Nr. 2A-(4.8)-071). Tarnyba atkreipia dėmesį, kad ankstesni Perkančiosios organizacijos vykdyti panašaus pobūdžio pirkimai buvo vykdomi vadovaujantis tuo metu galiojusiais Komisijos reglamentais (pvz., 2010 m. rugsėjo 14 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 807/2010, nustatančiu išsamias maisto iš intervencinių atsargų tiekimo labiausiai nepasiturintiems asmenims Sąjungoje taisykles, kuriame buvo nustatyta, kad „*Sutartis su tiekėju, atrinktu pagal konkursą, sudaroma, jei pastarasis pateikia 110 % jo siūlomo produkto vertės atitinkantį užstatą <...>*“ (4 straipsnis), taip pat, kad „*Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. <...>*“ (14 straipsnis), vykdamas Pirkimą Nr. 130183, skelbtą CVP IS 2012 m. lapkričio 28 d.). Šis konkretus Pirkimas vykdomas vadovaujantis 2014 m. kovo 11 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo, kuriame aukščiau minėtos nuostatos nėra.

6. Pirkimo sąlygų 9 dalyje „Pasiūlymų nagrinėjimas ir pasiūlymų atmetimo priežastys“ nėra įtvirtintos nuostatos, kad tiekėjui pateikus netikslūs, neišsamūs pirkimo dokumentuose nurodytus kartu su pasiūlymu teikiamus dokumentus (pvz., tiekėjo įgaliojimą asmeniui pasirašyti pasiūlymą, jungtinės veiklos sutartį etc.) arba jų nepateikus, Perkančioji organizacija privalo prašyti tiekėjo patikslinti, papildyti arba pateikti šiuos dokumentus per jos nustatytą protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 3 darbo dienos nuo prašymo išsiuntimo iš Perkančiosios organizacijos dienos, tai neužtikrina Įstatymo 28 straipsnio 10 punkto nuostatos įgyvendinimo.

7. Pirkimo sąlygų 12 dalies „Ginčų nagrinėjimo tvarka“ 12.4 punkto sąlyga, kad „*Agentūra nagrinėja tik tas tiekėjų pretenzijas, kurios gautos CVP IS priemonėmis iki pirkimo sutarties sudarymo dienos.*“, nustatyta nesilaikant Įstatymo 93 straipsnio 3 dalies reikalavimų, jog „*Pretenzija turi būti pateikta faksu, elektroninėmis priemonėmis ar pasirašytinai per kurjerį*“. Tarnyba pastebi, kad Perkančioji organizacija negali apriboti tiekėjų teisių, įtvirtintų minėtoje Įstatymo 93 straipsnio 3 dalyje, nepriklausomai nuo to, kad viešasis pirkimas vykdomas CVP IS priemonėmis ir Pirkimo dokumentuose nustatyta, kad bendravimas su tiekėjais vyks tik CVP IS priemonėmis.

8. Pirkimo dokumentuose nenustatyta, ar Pirkimo sutarties kaina bus perskaičiuojama pagal bendrą kainų lygio kitimą, taip pat teisės aktais pakeitus pridėtinės vertės ar kitus mokesčius. Tai pažeidžia Įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 9 punkto nuostatą, kad „*pirkimo dokumentuose turi būti <...> perkančiosios organizacijos siūlomos šalims pasirašyti pirkimo sutarties sąlygos pagal šio įstatymo 18 straipsnio 6 dalies reikalavimus, taip pat sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas*“, nes Įstatymo 18 straipsnio 6 dalies 3 punkte nustatyta, kad pirkimo sutartyje, kai ji sudaroma raštu, turi būti nustatytos kainodaros taisyklės, nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliosios institucijos patvirtinta metodika, o Viešojo pirkimo - pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21 (aktuali redakcija nuo 2014-01-01) 33 punkte nurodyta, kad „*Kainodaros taisyklėse turi būti nurodoma, ar sutarties kaina ar įkainiai bus perskaičiuojami pagal*

bendrą kainų lygio kitimą <...>“, 34 punkte nurodyta, kad „Kainodaros taisyklėse turi būti numatytas kainos ar įkainių perskaičiavimas teisės aktais pakeitus taikomą pridėtinės vertės mokestį sutartyje nurodytoms prekėms, <...> Kainodaros taisyklėse taip pat turi būti nurodoma, ar pasikeitus kitiems mokesčiams sutarties kaina ar įkainiai bus perskaičiuojami. <...>“.

Tarnyba papildomai rekomenduoja Pirkimo dokumentuose ir Pirkimo sutartyje nusimatyti, kad Pirkimo sutarties kaina, pasikeitus nacionalinei valiutai, bus perskaičiuojama pagal tuo metu galiosiančius teisės aktus – tokiu atveju Perkančioji organizacija galės pirkimo sutarties kainą perskaičiuoti pagal tuo metu galiosiančiuose teisės aktuose nurodytą valiutų keitimo kursą, keitimo taisyklės ir pan.

9. Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ keliant reikalavimus dėl maisto produktų pakavimo medžiagos nebuvo nurodyti žodžiai „arba lygiavertis“, pavyzdžiui, „ryžių kruopos fasuojamos į BOPP <...> plėvelę <...>“, „greito paruošimo avių košė fasuojama į polipropileningus puodelius su popieriniu sluoksniu išorėje su spalvota spauda bei su spalvotais aliumininiais dangteliais <...>“, „mėsos konservai su daržovėmis fasuojami į nedūžtančią plastikinę pakuotę <...>“, tokiais savo veiksmais Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 25 straipsnio 8 dalies nuostatos, kad „Apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje negali būti nurodytas konkretus modelis ar šaltinis, konkretus procesas ar prekės ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikroms įmonėms ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti. Toks nurodymas yra leistinas išimties tvarka, kai pirkimo objekto yra neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimus. Šiuo atveju nurodymas pateikiamas įrašant žodžius „arba lygiavertis“. <...>“, įgyvendinimo.

Atsižvelgdama į nustatytus Įstatymo pažeidimus, padarytus Perkančiajai organizacijai rengiant Pirkimo dokumentus, Tarnyba, vadovaudamasi Įstatymo 8² straipsnio 2 dalies 6 punktu, įpareigoja Perkančiąją organizaciją:

1. Pakeisti Pirkimo dokumentų nuostatas, neatitinkančias Įstatymo reikalavimų, atsižvelgiant į šiame rašte pateiktas pastabas ir pažeidimus.
2. Įstatymo 27 straipsnio nustatyta tvarka patikslinti Pirkimo dokumentus;
3. raštu informuoti Tarnybą apie įpareigojimo įvykdymą ir pateikti tai įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 5 ir 15 straipsniais, nesutikę su Tarnybos įpareigojimu, Jūs galite jį apskusti teismui šio įstatymo nustatyta tvarka.

Kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė

Dalia Maleckaitė

EUROPOS SOCIALINIO
FONDO AGENTŪRA

Viešųjų pirkimų tarnybos
Direktorei Dianai Vilytei
Kareivių g. 1
08221 Vilnius

2015-11- Nr.

Kopija:
VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų
rinkos reguliavimo agentūrai
L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius

DĖL IŠVADOS PATEIKIMO

Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Agentūra), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. A1-426 patvirtintų Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo veiksmų programos 2.22 p. bei 7.1 p., kreipiasi į Viešųjų pirkimų tarnybą (toliau – Tarnyba) dėl išvados apie viešojo pirkimo atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) reikalavimams pateikimo.

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra (toliau – Projekto vykdytojas) vykdamas „Parama maisto produktais I“ projektą (Nr. EPSF-2014-V-01-01-01) atliko pirkimą „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų pirkimas ir jų tiekimas“, pirkimo Nr. 148489 (toliau – Pirkimas), atviro konkurso būdu. Pirkimo sąlygų (priedas Nr. 1), patvirtintų 2014 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. VĮ-(1.1)-074, 2.1 p. įvardintas Pirkimo objektas – įvairūs maisto produktai (kvietiniai miltai, makaronai, trijų grūdų kruopos, žirniai, ryžių kruopos, sausi pusryčiai, rapsų aliejus, cukrus, gabalinės mėsos konservai) įskaitant jų pristatymą į Partnerių sandėlius. Pabrėžtina, kad 2.1 p. taip pat nurodoma, kad Pirkimas į dalis neskaidomas.

Būtina atkreipti dėmesį, kad Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – VPT) dėl analogiško pirkimo jau buvo teikusi Projekto vykdytojui 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-3498 (priedas Nr. 2), kur nurodė, kad „Atsižvelgiant į didelę Pirkimo apimtį, į tai, kad Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ (priedas Nr. 1) perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių, perkamos skirtingiems BVPŽ kodams priskiriamos prekės, Tarnyba konstatuoja, kad Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymosi, <...>“. VPT nuomone, perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tiekėjų konkurencingumą, turi Pirkimo objektą suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą, nes Pirkimo objektų sujungimas į vieną varžo tiekėjų konkurenciją ir rinkos plėtrą, diskriminuoja tiekėjus. VPT taip pat atkreipė dėmesį, kad perkančioji organizacija, apskaičiavusi visą bendrą pirkimo vertę ir neskaidydama jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai patikrinti.

Taip pat būtina atkreipti dėmesį į šiuo metu vertinamo Pirkimo sąlygų 3.1 p. 2 lentelės 1 eilutėje nustatytą kvalifikacinį reikalavimą, kad „Tiekėjas <...> yra sėkmingai įvykdęs (ir) ar vykdo ne mažiau kaip vieną sutartį, pagal kurią gamino/(-a) ir/arba tiekė (-ia) bent vieną maisto produktą (ar jų

2/4

grupe), nurodytą Konkurso sąlygų 2/3 punkte. Tokios sutarties vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės.“ Tai reiškia, kad šiam kvalifikaciniam reikalavimui pagrįsti, tiekėjas turėjo pateikti įrodymus apie sutartį, kurios vertė apytiksliai 5,5 mln. Lt.

Pabrėžtina, kad Pirkimo komisijos 2014 m. balandžio 16 d. protokole Nr. 19 nurodyta, jog Pirkimo komisija atmets Sigitą Krivicką įmonės „Fasma“ pasiūlymą (viso Pirkimui pateiktą pasiūlymą 4 tiekėjai, kurių 3 buvo atmesti (priedas Nr. 3)) ir vieną iš atmetimo priežasčių nurodo tai, kad Sigitą Krivicką įmonės „Fasma“ pasiūlymas neatitinka Konkurso sąlygose nustatytų reikalavimų, nes pasiūlyme nepateikti įrodymai, kad Sigitą Krivicką įmonė „Fasma“ per paskutinius 3 metus yra sėkmingai įvykdžiusi (ir) ar vykdo ne mažiau kaip vieną sutartį, kurios vertė ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės, kaip tai numatyta Pirkimo sąlygų 3.1 punkto 2 lentelės 1 dalyje.

Pirkimo sąlygų 3.1 p. 2 lentelės 2 eilutėje nustatytas kvalifikacinis reikalavimas, kad „tiekėjo pastarųjų 3 finansinių metų arba nuo tiekėjo įregistravimo dienos, jei veiklą pradėjo vykdyti vėliau, vidutinė metinė bendroji apyvarta turi būti nemažiau kaip 1,5 karto didesnė už pasiūlymo vertę“. Kadangi Pirkimo objektas į dalis neskaidomas, tai pasiūlymo vertė turi atitikti Projekto vykdytojo Pirkimo sąlygose nurodytą Pirkimo vertę, o tai reiškia, kad potencialaus tiekėjo vidutinė metinė bendroji apyvarta turėjo būti apytiksliai 12 mln. Lt.

Taip pat būtina atkreipti dėmesį, kad Projekto vykdytojas 2014 m. kovo 14 d. buvo gavęs UAB „SANITEX“ pretenziją Nr. 20140314-01 dėl Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodyto reikalavimo, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas. Projekto vykdytojas minėtos pretenzijos nenagrino, nes pretenzija buvo pateikta praleidus terminą.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, Agentūra 2015 m. spalio 28 d. kreipėsi į Projekto vykdytoją su prašymu paaiškinti ir pateikti išsamų pagrindimą, kodėl buvo pasirinkta vykdyti Pirkimą, neskaidant jo į atskiras dalis, nors perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių. Taip pat buvo prašoma paaiškinti, kodėl buvo pasirinktas Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas.

2015 m. lapkričio 13 d. Agentūra gavo Projekto vykdytojo 2015 m. lapkričio 13 d. atsakymą Nr. 2A-(4.8)-129 (priedas Nr. 4), kuriame nurodoma, kad „Agentūra pasirinko neskaidyti šio Pirkimo objekto į dalis, atsižvelgiant į Pirkimo objekto specifiką <...> ir ypatingą socialinę svarbą bei VPĮ 3 straipsnyje įtvirtintus pagrindinius principus ir VPĮ 32 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintą perkančiosios organizacijos prievolę užtikrinti, kad tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas bei priiima atsakomybę už sėkmingą Pirkimo sąlygų įgyvendinimą visa apimtimi.“

Taip pat Projekto vykdytojas nurodo, kad Pirkimo sąlygų 3.7 p. numatyta sąlyga Projekto vykdytojas siekė užtikrinti:

„- kuo efektyvesnį projekto įgyvendinimui skirtų pinigų panaudojimą, kadangi tikėtina, kad maisto produktų kaina bus mažesnė, jeigu jie bus tiesiogiai iš gamintojų, todėl už skirtus pinigus bus nupirkta didesnis maisto produktų kiekis;

- kad būtų laikomasi Agentūros sudaromų maisto produktų tiekimo grafikų bei būtų tiekiami Pirkimo sąlygose numatytus reikalavimus atitinkantys maisto produktai, o tai geriausiai galima užtikrinti pasirašius maisto produktų tiekimo sutartį tiesiogiai su maisto produktų gamintoju.“

Vertinant šį pirkimą, būtina atsižvelgti į tai, kad Pirkimas buvo vykdomas įgyvendinant Projektą, kurio tikslas – aprūpinti labiausiai skurstančius asmenis būtiniais maisto produktais. VPT taip pat buvo pateikusi 2015 m. kovo 23 d. Viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-945 (priedas Nr. 5) dėl analogiško pirkimo (pirkimo Nr. 154146), kurioje pripažino būtinumą šioje situacijoje apsaugoti viešą interesą, t. y. labiausiai socialiai pažeidžiamą visuomenės grupę. Tačiau minėtą sprendimą VPT priėmė dar prieš tiekėjams pateikiant pasiūlymus, kol dar nebuvo galimybės įvertinti realaus potencialių tiekėjų dalyvavimo skaičiaus. Šiuo konkrečiu atveju kyla klausimas, ar Pirkimo objekto neskaidymas į dalis galėjo turėti tiesioginės įtakos konkurencijai, kai norą dalyvauti Pirkime išreiškė 4 tiekėjai.

Pabrėžtina, kad teismų praktikoje nurodoma, jog visais atvejais sprendžiant, ar buvo tinkamai įgyvendintas VPĮ 3 str. 2 d. įtvirtintas pirkimų tikslas, kai yra keliamas pirkimo objektui nustatytų techninių reikalavimų teisėtumo klausimas, yra svarbi VPĮ 25 str. 2 d. nuostata, pagal kurią techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų. Konkurenciją riboja pernelyg aukšti arba specifiniai, neadekvatūs pirkimo pobūdžiui ar neproporcingi jo sąlygoms reikalavimai (tiekėjų kvalifikacijai ar pirkimo objektui), kurie atima galimybę pirkimo procedūrose dalyvauti sutartį gebantiems įvykdyti kandidatams ar dalyviams. Pagal teismų praktiką perkančiosios organizacijos nustatyti aukšti arba pernelyg specifiniai reikalavimai pateisinami tik tada, jeigu pateikiamas patikimas ir įtikinamas tokių reikalavimų nustatymo pagrindimas. ***Tai gali būti grindžiama ypatinga perkamo objekto svarba ar sutarties, kuria siekiama įsigyti šį objektą, specifine paskirtimi arba tuo, kad aukštą ar labai tikslių reikalavimų pateisina viešojo intereso apsauga (Lietuvos apeliacinio teismo 2013 m. gegužės mėn. 6 d. nutartis Nr. 2A-1722/2013).***

Įstatymo leidėjas nėra apibrėžęs viešojo intereso sąvokos, tačiau kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad viešasis interesas apima pagrindinius principus, kuriais grindžiama valstybės teisinė sistema, valstybės ir visuomenės funkcionavimas. Viešojo intereso sąvoka yra vertinamojo pobūdžio, jos turinys gali būti atskleidžiamas tik analizuojant konkrečios bylos aplinkybes, tačiau bendrąja prasme viešieji interesai reiškia naudą visuomenei ar jos daliai, žmonių gerovę (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. balandžio 5 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-155/2011*). Kasacinio teismo praktikoje ne kartą buvo pažymėta ir tai, kad ***viešųjų pirkimų bylose tarpusavyje konkuruoja keletas viešųjų interesų – tai yra visuomenės interesas pirkimo objekto teikiama nauda bei visuomenės interesas užtikrinti konkurso dalyvių sąžiningą varžymąsi.***

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau nurodyta, prašome Jūsų pateikti išvadą:

- ar Projekto vykdytojas, neskaidydamas Pirkimo objekto į dalis, kas įtakojo ir aukštus Pirkimo sąlygose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus, nepažeidė VPĮ reglamentuotų viešųjų pirkimų principų, kurių galimas pažeidimas turėjo įtakos ir pirkimo rezultatui;
- ar Projekto vykdytojo Pirkimo sąlygų 3.7 p. nurodytas reikalavimas, kad tiekėjas bet kuriuo atveju turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas, neriboja potencialių tiekėjų konkurencijos, ar toks reikalavimas turi įtakos pirkimo rezultatams;
- ar šio konkretaus Pirkimo atveju, kai jau pasibaigusios visos Pirkimo procedūros ir Pirkimo sutartis įvykdyta, galima taikyti VPT dėl analogiško pirkimo pateiktą Projekto vykdytojui 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvadą Nr. 4S-3498, kas leistų teigti, kad Projekto vykdytojas, neskaidydamas Pirkimo objekto į dalis, riboja tiekėjų konkurenciją bei neužtikrina tinkamo VPĮ įtvirtintų viešųjų pirkimų principų laikymosi.

PRIDEDAMA:

1. Pirkimo sąlygų su priedais kopijos, 61 lapai, 1 egz.;
2. VPT 2014 m. spalio 21 d. viešųjų pirkimų vertinimo išvados Nr. 4S-3498 kopija, 6 lapai, 1 egz.;
3. 2014 m. balandžio 16 d. protokolas Nr. 19, 5 lapai, 1 egz.;
4. Projekto vykdytojo 2015 m. lapkričio 13 d. atsakymo Nr. 2A-(4.8)-129 kopija, 2 lapai, 1 egz.;
5. VPT 2015 m. kovo 23 d. Viešųjų pirkimų vertinimo išvados Nr. 4S-945 kopija, 3 lapai, 1 egz.

Direktoriaus pavaduotoja

Audronė Ališauskienė

20

Informacija apie dokumento vizavimą ir pasirašymą

Vizavimo informacija:

Nr.	Vizuotojas	Vizuotojo padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Vizavimo rezultatas
1		Projektų valdymo skyrius (EPF/EIF)	2015.11.26 15:31:54	vizuota
2		Teisės ir viešųjų pirkimų skyrius	2015.11.26 15:35:55	vizuota

Pasirašymo informacija:

Nr.	Pasirašantis	Pasirašančio padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Pasirašymo rezultatas
1	Audronė Ališauskienė		2015.11.26 17:06:59	pasirašyta

Susipažinimo pasirašytinai informacija:

Nr.	Susipažinęs	Susipažinusio padalinys	Veiksmo atlikimo data ir laikas	Susipažinimo rezultatas

Dokumento registracijos numeris: EPSFS-2015-00008

Dokumento registracijos data: 2015.11.27

Sugeneruota: 2016.03.24 11:31

Sugeneravęs vartotojas

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos
reguliavimo agentūrai 2016-02-18 Nr. 4S-442
L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12 Į 2016-01-06 Nr. 2A-(4.8)-001
LT-01122 Vilnius
Faks. (8 5) 268 5061
El.p. info@litfood.lt

Viešajai įstaigai Europos socialinio fondo agentūrai 2015-11-27 Nr. EPSFS-2015-
Gynėjų g. 16 00008
LT-01109 Vilnius
Faks. (8 5) 260 8281
El.p. info@esf.lt

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai
A. Vivulskio g. 11
LT-03610 Vilnius
Faks. (8 5) 266 4209,
el. paštas post@socmin.lt.

DĖL VERTINIMO IŠVADOS PATEIKIMO

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu ir Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1S-90 „Dėl Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių patvirtinimo“ 17 punktu, siunčia VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros vykdyto atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimas*“ (skelbtas 2014 m. vasario 27 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS), pirkimo Nr. 148489) vertinimo išvadą.

Pažymėtina, kad pirkimas yra susijęs su programa „Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas“ (toliau – Programa), finansuojama Europos Sąjungos fondų lėšomis, įgyvendinančioji institucija – Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

Tarnyba pastebi, kad Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų rengimo, paraiškų pateikimo ir projektų įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. A1-68 patvirtintas Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų, finansuojamų pagal laikinąją tvarką, finansavimo sąlygų aprašas. Tačiau šio aprašo 22 punkte numatyta, kad viešųjų pirkimų procedūros turi būti pradėtos iki sutarties dėl biudžeto lėšų naudojimo pasirašymo. Pažymėtina, kad remiantis

šia nuostata, projekto pareiškėja ir vykdytoja - VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra nederino pirkimo dokumentų su projektą įgyvendinančiąja institucija ESFA bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Atsižvelgiant į išvadoje konstatuotus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus, Tarnybos nuomone, šios Programos tinkamu įgyvendinimu suinteresuotos ir įgalios valstybės institucijos turi skirti ypatingą dėmesį, siekiant kuo efektyviau ir racionaliau panaudoti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo skirtas lėšas ir užtikrinti skaidrų ir teisėtą jų įsisavinimą.

PRIDEDAMA. 3 lapai, 3 egz.

Direktorė

Diana Vilytė

30

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA
KONTROLĖS SKYRIUS

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VERTINIMO IŠVADA

2016 m. vasario 18 d. Nr. 4S- 442

Vilnius

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu, atliko VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (toliau – Perkančioji organizacija) vykdyto atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimas*“ (skelbtas 2014 m. vasario 27 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS), pirkimo Nr. 148489) (toliau – Pirkimas) vertinimą.

Pirkimas yra susijęs su programa „Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas“ (toliau – Programa), finansuojama Europos Sąjungos fondų lėšomis, įgyvendinančioji institucija – Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

Pirkimui taikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (redakcija nuo 2014 m. sausio 1 d.) (toliau – Įstatymas) nuostatos.

Pirkimui, kurio planuojama vertė apie 10 mln. litų (2 896 200 Eur), pasiūlymus pateikė 4 tiekėjai. Pirkimo komisija (2014-04-17 posėdžio protokolas Nr. 20) laimėtoju pripažino tiekėją AB „Kauno grūdai“, su kuriuo 2014 m. gegužės 5 d. sudarė Pirkimo sutartį Nr. 4SUT-(6.4)-039.

Tarnyba, įvertinusi Perkančiosios organizacijos pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, vykdytas procedūras bei CVP IS viešai skelbiama informaciją, nustatė, kad:

1. Pirkimo dokumentuose įvardytas Pirkimo objektas – įvairūs maisto produktai, įskaitant jų pristatymą į partnerių sandėlius: kvietiniai miltai, makaronai, trijų grūdų kruopos, žirniai, ryžių kruopos, sausi pusryčiai, rapsų aliejus, cukrus ir gabalinės mėsos konservai – į dalis neskirstomas (Pirkimo sąlygų 2 dalies „Pirkimo objektas“ 2.1 punktas).

Perkančioji organizacija (Perkančiosios organizacijos 2016 m. sausio 6 d. raštas Nr. 2A-(4.8)-001) (toliau – Raštas), pateikdama Tarnybai paaiškinimus dėl sprendimo neskaidyti Pirkimo į dalis, nurodė, kad „<...> Įstatymas nenustato perkančiajai organizacijai pareigos išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis; Perkančioji organizacija gali neskaidyti pirkimo objekto į dalis, jeigu mano, kad skaidant pirkimą į dalis nebus pasiektas pirkimo tikslas ir racionaliai naudojamos lėšos; pirkimo sutarties vykdymas taps techniškai pernelyg sudėtingas ir brangesnis; pirkimo sutartis nebus tinkamai įgyvendinama dėl trukdžių koordinuojant skirtingus pirkimo dalių prekių ar/ir paslaugų teikėjus; atsižvelgdama į pirkimo objekto specifiką ir ypatingą socialinę svarbą, tiekėjo pajėgumą ir kompetenciją, patikimumą įvykdyti pirkimo sąlygų įgyvendinimą visa apimtimi, taip pat argumentuodama tuo, kad pirkimo sąlygų 3.6 punkte įtvirtino nuostatą, neribojančią tiekėjo teisės remtis kitų asmenų pajėgumais pasirinktu būdu – dalyvaujant pirkime kartu su jungtinės veiklos sutarties partneriais, pasitelkiant subteikėjus, subteikėjus ar kitus ūkio subjektus, kurių pajėgumais kelinama remtis<...>“.

Tarnyba pažymi, kad nors Įstatyme ar kituose teisės aktuose perkančiajai organizacijai nenustatyta pareiga išskaidyti sudėtinį pirkimo objektą į kelis, tačiau tai nereiškia, kad perkančioji organizacija šioje srityje turi visišką diskreciją. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad viešųjų pirkimų teisiniu reguliavimu siekiama išvengti situacijų, kuriose perkančioji organizacija turėtų neribotą diskreciją. Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus,

negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmogiškųjų išteklių administravimo tikslais. Atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis, ypač atsižvelgiant į galimybę, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemtų mažesnį dalyvių skaičių, nei jis būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010). Taip pat Tarnyba atkreipia dėmesį, kad galimybė pateikti pasiūlymą ūkio subjektų grupei yra Įstatyme įtvirtinta tiekėjų teisė, bet ne pareiga. Tiekėjai turėtų patys spręsti dėl būtinybės sudaryti jungtinės veiklos sutartį, jos efektyvumo ir racionalumo, o ne būti verčiami sudaryti tokią sutartį tik dėl to, kad perkančioji organizacija nepaliko tiekėjams kitos galimybės.

Atsižvelgiant į didelę Pirkimo apimtį, į tai, kad Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ perkami maisto produktai suskirstyti į atskiras pozicijas pagal perkamų prekių rūšis ir pavadinimus, kiekvienam iš perkamų maisto produktų nurodyti atskiri reikalavimai, t. y. Pirkimo objektas susideda iš atskirų savarankiškų dalių, perkamos skirtingiems BVPŽ kodams priskiriamos prekės, Tarnyba konstatuoja, kad Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų laikymosi, nes potencialiems tiekėjams nesudarė sąlygų dalyvauti Pirkimo procedūrose, taip pat neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirkimo tikslo – sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, siekimo. Perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tiekėjų konkurencingumą, turėjo Pirkimo objektą suskirstyti į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą, kas būtų sudarę galimybę didesniai tiekėjų skaičiui pateikti konkurencingus pasiūlymus, o Perkančiajai organizacijai – racionaliai ir efektyviai naudoti Pirkimui skirtas lėšas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pirkimo objektų sujungimas į vieną, varžo tiekėjų konkurenciją ir rinkos plėtrą, diskriminuoja tiekėjus bei apriboja smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų galimybes dalyvauti pirkime. Tarnyba rekomenduoja rengiant pirkimo dokumentus atsižvelgti į Smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų skatinimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose rekomendacijų, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1S-139 nuostatas.

2. Perkančiosios organizacijos sprendimas neskaidyti Pirkimo objekto į dalis privertė tiekėjus pasiūlymus teikti tik visam Pirkimo objektui, o toks apjungimas lėmė tai, kad Perkančioji organizacija, apskaičiavusi visą bendrą Pirkimo vertę (apie 10 mln. Lt), ir neskaidydama jo į dalis, nustatė itin aukštus kvalifikacijos reikalavimus tiekėjų patirčiai, būtent:

2.1. Pirkimo sąlygų 3 dalies 2 lentelės 1 punkte nustatė reikalavimą „*Tiekėjas <...> yra sėkmingai įvykęs (ir) ar vykdo ne mažiau kaip vieną sutartį, pagal kurią gamina/ (-a) ir/arba tiek(-ia) maisto produktų/us. Tokios sutarties vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės. Jei tiekėjas teikia informaciją apie vykdomas sutartis, laikoma, kad jis atitinka keliamą reikalavimą, jei bent vienos vykdomos sutarties įvykdyta dalis yra ne mažesnė kaip 0,7 pirkimo vertės*“. Tokiu būdu tiekėjas, siekdamas įrodyti savo kvalifikacijos atitiktį nustatytam kvalifikacijos reikalavimui, turėjo pateikti informaciją apie vykdomą/arba įvykdytą bent vieną sutartį, kurios vertė būtų ne mažesnė nei 0,7 pirkimo vertės (apytiksliai 7 mln. litų, atsižvelgiant į skelbimo apie Pirkimą II.2) skyriuje nurodytas vertes);

2.2. 2 lentelės 2 punkte nustatytas reikalavimas „*Pastarųjų 3 finansinių metų <...> vidutinė metinė bendroji apyvarta ne mažiau kaip 1,5 karto didesnė už pasiūlymo vertę*“. NAGRINĖJAMU ATVEJU, tiekėjas privalėjo pateikti informaciją apie pastarųjų 3 finansinių metų vidutinę bendrąją metinę apyvartą ne mažesnę nei 1,5 karto pasiūlymo vertės, kad sudarė apie 15 mln. litų.

Sprendžiant iš nurodytų skaičių, akivaizdu, kad maisto produktų gamybos ir tiekimo sektoriuje tokiomis didelėmis apyvartomis disponuoja tik keletas tiekėjų, todėl sinulkesni rinkos dalyviai galimybės pateikti Pirkimui pasiūlymus neturėjo.

Perkančioji organizacija, nustatydamas diskriminacinius ir dirbtinai ribojančius tiekėjų konkurenciją reikalavimus, pažeidė Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatas, kad nustatyti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, jie turi būti pagrįsti.

3. Pirkimo sąlygų 3.7 punkte nustatytas reikalavimas „*bet kuriuo atveju tiekėjas turi būti bent vieno pirkimo objekte nurodyto maisto produkto gamintojas*“ yra nepagrįstas, perteklinis ir dirbtinai ribojantis tiekėjų konkurenciją. Rašte pateikti perkančiosios organizacijos argumentai dėl šios sąlygos nustatymo, teigiant siekiu užtikrinti efektyvesnį lėšų panaudojimą, kad gamintojas gali pasiūlyti mažesnę kainą ir tokiu būdu bus užtikrintas maisto produktų tiekimas pagal grafiką bei

užtikrinta maisto produktų atitiktis Pirkimo sąlygose nustatytiems reikalavimams, Tarnybos vertinimu, nėra įtikinantys ir pagrįsti. Tokia sąlyga buvo keliama ir tiekėjo pasitelkiamiems subtiekejams, aiškinant, kad „tiekęjas perduodamas subtiekei sutarties dalį – tam tikrų maisto produktų gamyba, gali pasitelkti tik subtiekejus, kurie bus atitinkamų maisto produktų gamintojai“. Atsižvelgiant į tai, kad perkami maisto produktai ir jų tiekimas, kas reiškia, kad Pirkimo objektas yra skirtingų maisto produktų grupių prekių tiekimas, t. y. didmeninis pirkimas - pardavimas ir jų pristatymas pirkėjui, bet ne tokių prekių gamyba, minėta sąlyga vertintina kaip perteklinė ir neproporcinga Pirkimo objektui. Tuo Perkančioji organizacija pažeidė Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatas, 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus nediskriminavimo ir proporcingumo principus. Pažymėtina, kad šią sąlygą skundė tiekėjas, tačiau Perkančioji organizacija nenagrinėjo pretenzijos, argumentuodama praleistu Įstatymo nustatytu terminu pretenzijai dėl Pirkimo sąlygų pateikti.

Minėto reikalavimo Pirkimo sąlygose įtvirtinimas, ypač įvertinus Pirkimo vertę ir apimtį, taip pat įvertinus tai, kad perkamų maisto produktų gamintojų skaičius yra ribotas, Tarnybos nuomone, nebuvo būtinas Pirkimo tikslui pasiekti. Tokias išvadas Tarnyba daro išanalizavusi tiekėjų pasiūlymus iš kurių matyti, kad tiekėjai ir jų pasitelkiami subtiekejai išskirtinai yra tam tikros maisto produktų grupės gamintojai (pvz.; UAB „Arvi cukrus“, UAB „Kėdainių konservų fabrikas“ ir kt.). Tokia sąlyga tik dirbtinai apribojo tiekėjų konkurenciją, subtiekėjų pasitelkimo galimybes.

4. Perkančiosios organizacijos pateikti dokumentai ir papildomi paaiškinimai nepatvirtina, kad buvo vertinamas siūlomų kainų pagrįstumas atsižvelgiant į rinkos kainas, nors Pirkimo sąlygų 9.5.5 punkte buvo nustatyta pareiga perkančiajai organizacijai vertinti, ar tiekėjo kainos nėra per didelės, atsižvelgiant į rinkoje esančias kainas. Atsižvelgdama į tai, Tarnyba konstatuoja, kad Pirkimo komisija, nevertinusi ir neįforminusi sprendimo dėl pasiūlymo kainos priimtumo, neužtikrino racionalus lėšų panaudojimo (Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis).

Palyginus laimėtojo pasiūlyme nurodytų produktų kainas su rinkos kainomis, pavyzdžiui, 2014 m. rinkoje didmeninės maisto produktų kainos (šaltinis <http://www.produktukainos.lt>), matyti, kad jos yra ženkliai aukštesnės.

Maisto produktai	2014 m. balandžio mėn.	2014 m. gegužės mėn.	PO nupirko (2014 m. gegužės mėn.)
Aukščiausios rūšies kvietiniai miltai	361 Eur/t	328 Eur/t	494 Eur/t
Žirniai	401 Eur/t	406 Eur/t	685 Eur/t
Rapsų aliejus	700 Eur/t	699 Eur/t	854 Eur/t

Taip pat išanalizavus Pirkimo sąlygų 10 dalyje nustatytą pasiūlymų vertinimo tvarką, pasiūlymų vertinimo formulę, matyti, kad pasiūlymo kaina buvo vertinama sumuojant visų skirtingų siūlomų maisto produktų įkainius už 1 toną. Ta aplinkybė, kad kiekvienai produktų grupei buvo suteikti lyginamieji svoriai, kurių svarba priklausė nuo skiriamos lėšų sumos dydžio, kuri iš anksto buvo žinoma tiekėjams, taip pat ta aplinkybė, kad nebuvo nustatyti perkami maisto produktų kiekiai, neužtikrino, kad tiekėjai siūlytų kuo mažesnę kainą ir, kad būtų nupirkti didžiausi maisto produktų kiekiai. Nurodytos aplinkybės, įvertinus tai, kad Pirkimo objektas nebuvo išskaidytas į dalis tik pablogino situaciją ir nepadėjo Perkančiajai organizacijai pasiekti Pirkimo tikslo.

Pirkimui skirtų lėšų panaudojimo neracionalumą ir neefektyvumą lėmė Pirkimo objekto neskaidymas į dalis ir pemelyg aukšti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai. Jeigu būtų buvusi galimybė pateikti pasiūlymus pagal atskiras maisto prekių grupes, nebūtų ribojančių ir nepagrįstų tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų, sudarytos sąlygos didesniai tiekėjų konkurencijos užtikrinimui, pasiūlymus būtų galėjusios pateikti ne tik stambios bendrovės, bet ir smulkios bei vidutinės įmonės ir tokiu būdu Perkančioji organizacija būtų galėjusi įsigyti didesnę kiekį maisto produktų ir mažesnes kainas.

Tokios išvados darytinos palyginus pasiūlymuose nurodytus maisto produktų įkainius. Nustatyta, kad AB „Kauno grūdai“ cukrų ir žirnių pasiūlė už didžiausią kainą; cukraus 1 tonos kaina - 2479 Lt be PVM (717 Eur), žirnių 1 tonos kaina – 2366 Lt be PVM (685 Eur). Pigiausią

cukraus kainą ir didžiausią kiekį siūlė įmonė „Fasma“ – 1908 Lt be PVM (552 Eur), o žirnius UAB „Pontem“ už 1987 Lt be PVM (576 Eur), tačiau jų pasiūlymai buvo atmesti iš esmės dėl neatitikties nustatytiems kvalifikaciniams reikalavimams. Palyginus miltų kainas, nustatyta, kad miltus Perkančioji organizacija pirkė už 1709 Lt be PVM už toną (494 Eur). Jeigu perkančioji organizacija būtų sudariusi galimybę tiekėjams teikti pasiūlymus pagal atskiras Pirkimo objekto dalis, būtų galėjusi įsigyti miltų už 1230 Lt be PVM (359 Eur), kurią pasiūlė UAB „Pontem“. Nagrinėjamiu atveju, nustatyta, kad laimėtojo kaina lyginant su atmestais pasiūlymais mažiausia yra tik vienoje prekių grupėje „Gabalinės mėsos konservai“ – 6013 Lt be PVM (1741 Eur).

Apibendrinus aukščiau nurodytas aplinkybes, galima daryti išvadą, kad nors Perkančioji organizacija pasirinko pasiūlymų vertinimo kriterijų mažiausią kainą ir formaliai Pirkimo procedūras atliko ir pasiūlymus vertino pagal Pirkimo sąlygose nustatytus reikalavimus, tačiau gautas Pirkimo rezultatas neleidžia daryti neginčijamos išvados, kad Pirkimui skirtos lėšos buvo panaudotos racionaliai ir efektyviai.

5. Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatyti reikalavimai kvietiniams miltams, o būtent „*baltymų kiekis sausosiose medžiagose ne mažiau kaip 15 proc.; glitimas ne mažiau kaip 31 proc.*“ ir sausiems pusryčiams „*stačiakampio formos pagalvėlės su įdaru, kurių dydis ne mažesnis kaip 15x20 mm*“ yra nepagrįsti.

Pažymėtina, kad analogiškai reikalavimai dėl perkamų kvietinių miltų savybių buvo įvertinti ekspertų ir aprašyti Tarnybos vertinimo išvadoje (2015-03-23 Nr. 4S-945). Ekspertų vertinimu, nors Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje keliami reikalavimai kvietiniams miltams ir sausiems pusryčiams formaliai atitinka Įstatymo 25 straipsnio 2 dalies reikalavimus, t. y. užtikrina konkurenciją ir nediskriminuoja tiekėjų, nes techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus atitinkančius kvietinius miltus ir sausus pusryčius gali pagal individualius užsakymus pagaminti bent keletas gamintojų (miltus - AB „Kauno grūdai“, UAB „Malsena plius“, AB „Šiaulių grūdai“, UAB „Ustukių malūnas“, Sigito Krivicko įmonė „Fasma“ etc.; sausus pusryčius – UAB „Naujasis Nevėžis“, UAB „Cerera foods“, SIA Baltas Naktis, H.&J. Brüggen KG etc.), tačiau mažmeninėje rinkoje tokia produkcija neprekiuojama. Dėl Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytų reikalavimų kvietiniams miltams pagrįstumo, ekspertai teigė, *kad kasdieniniam vartojimui ruošiamiems produktams pilnai tiktų pagal baltymingumą (baltymų ir glitimo kiekį) miltai, kuriuose baltymų kiekis s. m. sudarytų 10-12 proc., tokiu būdu ir tikslinei grupei – socialinės paramos gavėjams – pakaktų statistinio namų ūkio vartotojo poreikius patenkinančių miltų, kuriuose baltymų kiekis s. m. sudarytų 10-12 proc. (550D ar 812 D).*

Remiantis ekspertų išvadomis, Tarnyba sprendžia, kad poreikis įsigyti miltus atitinkančius Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje keliamus reikalavimus nebuvo būtinas ir apspręstas ypatingomis aplinkybėmis (specialiu poreikiu, maistinių savybių reikalingumu vartotojams) ir pan. Jeigu kvietinių miltų techninė specifikacija būtų nustatyta atsižvelgiant į mažmeninėje prekyboje esančios produkcijos savybes, kurių pakanka standartiniam Lietuvos Respublikos namų ūkio vartotojui, Perkančioji organizacija, būtų turėjusi galimybę racionaliau panaudoti Pirkimui skirtas lėšas ir nupirkti didesnį kiekį prekių (aukščiausios rūšies miltų galėjo įsigyti ne 424 tonas, bet 582 tonas, t. y. 37 proc. daugiau), tokiu būdu būtų užtikrintas Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas pirkimo tikslas.

6. Pirkimo sąlygų 13.6 punkte įtvirtintas reikalavimas „*tiekėjui pateikti draudimo įmonės liudijimo tinkamai patvirtintą kopiją, kad tiekėjas yra apsidraudęs produkto civilinės atsakomybės draudimu ne mažesnei kaip 100 000 Lt sumai vienam draudimui įvykiui*“. Tarnybos prašymu, pagrįsti šis reikalavimą, Perkančioji organizacija nurodė, jog šis reikalavimas numatytas patirtos žalos atlyginimui dėl maisto produktų nukentėjus trečiajai šaliai (pvz.; paramos gavėjui). Tarnybos vertinimu, pateiktas pagrindimas nėra pakankamas, o minėtas reikalavimas, įvertinus Pirkimo objekto pobūdį yra perteklinis. Taip pat Pirkimo sąlygų 6.2 punkte nustatytas pasiūlymo galiojimo užtikrinimo dydis - 450 000 Lt yra ganėtinai didelis ir nėra būtinas siekiamam tikslui pasiekti, o Pirkimo sąlygų 13.7 punkte įtvirtintas reikalavimas pateikti sutarties įvykdymo užtikrinimą, kurio vertė turi būti 100 proc. Pirkimo vertės yra neproporcingas ir nepagrįstas tiekėjo ir perkančiosios organizacijos sutartinių įsipareigojimų nustatymo kontekste. Perkančioji organizacija, nustatydama minėtus reikalavimus neužtikrino Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto proporcingumo principo laikymosi.

Apibendrinama Pirkimo vertinimą, Tarnyba daro išvadą, kad Pirkimo objekto neskaitymas į dalis, nepagrįstų ir diskriminuojančių kvalifikacinių reikalavimų nustatymas, pertekliniai ir nepagrįsti techninėje specifikacijoje nustatyti atskiroms maisto produktų grupėms reikalavimai, nustatyta pasiūlymų vertinimo tvarka, taip pat pasiūlymo bei sutarties įvykdymo užtikrinimo dydžiai 450000 Lt ir 100 proc. Pirkimo vertės užtikrinimas, reikalavimas pateikti produkto civilinės atsakomybės draudimą ne mažesnei kaip 100000 Lt sumai vienam draudimui įvykiui, visi šie veiksniai turėjo įtakos Pirkimo rezultatui; dirbtinai padidino pasiūlymų kainą ir sumažino Pirkimui skirtų lėšų naudojimo efektyvumą ir racionalumą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nei Europos Sąjungos teisės aktai, nei nacionaliniai teisės aktai, susiję su pagalbos maistu nepasiturintiems asmenims programos įgyvendinimu, nenustato aukščiau paminėtų (apibrėžtų neproporcingais dydžiais) reikalavimų, kaip privalomų, vykdamas tokius pirkimus.

Tarnyba teikia pastabas į kurias Perkančioji organizacija, vykdydama viešuosius pirkimus, turėtų atsižvelgti:

1. Perkančioji organizacija neužtikrino Įstatymo 24 straipsnio 9 dalies nuostatų, kad „Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija nupirkti, tai, ko reikia“, laikymosi, nes skelbime apie Pirkimą nustatė, kad sutarties trukmė 8 mėnesiai ir, kad sutartis negali būti pratęsta, tuo tarpu Pirkimo sąlygų 13.11 ir Sutarties projekto 8.1 punktuose nustatė, kad „Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja iki 2014 m. gruodžio 31 d., o jei yra pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpis, sutarties galiojimas gali būti pratęsiamas projekto įgyvendinimo laikotarpiui, tačiau bet kokių atveju iki visiško joje numatytų Šalių įsipareigojimų įvykdymo“.

2. Pirkimo sąlygų priede Nr. 2 „Techninė specifikacija“ keliant reikalavimus dėl maisto produktų pakavimo medžiagos nebuvo nurodyti žodžiai „arba lygiavertis“, pavyzdžiui, „ryžių kruopos fasuojamos į spalvotus laminuotos polipropileno juostos pakelius su spauda tarp sluoksnių arba įpakavimo medžiagą Propak-40 ir kt.“, tuo neužtikrino Įstatymo 25 straipsnio 8 dalies nuostatos, kad „Apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje negali būti nurodytas konkretus modelis ar šaltinis, konkretus procesas ar prekės ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikroms įmonėms ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti. Toks nurodymas yra leistinas išimties tvarka, kai pirkimo objekto yra neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimus. Šiuo atveju nurodymas pateikiamas įrašant žodžius „arba lygiavertis“, įgyvendinimo.

Kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė

Alina Perlavičienė

2014

2011070810212016-04-05
2011070810212016-04-05

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų
rinkos reguliavimo agentūrai
L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius

2016-03- Nr. EPSFS-2016-

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Projekto kodas EPSF-2014-V-02-01

Projekto kodas EPSF-2015-V-03-01

Primename, kad pradėti įtariamo pažeidimo tyrimai dėl atliktų atvirų konkursų „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų pirkimo ir jų tiekimas“ pirkimo Nr. 148489 ir „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų pirkimo ir jų tiekimo sąlygos“ pirkimo Nr. 154146. Vadovaudamiesi Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288, 211 punktu, prašome pateikti informaciją, ar turite papildomų paaiškinimų dėl Viešųjų pirkimų tarnybos 2015 m. kovo 23 d. rašte Nr. 4S-945 pateiktų aplinkybių vertinimo dėl techninėje specifikacijoje nustatytų nepagrįstai aukštų miltų kokybės reikalavimų bei konkrečių sausų pusryčių pagalvėlių formų ir dydžių. Be to, prašome pateikti VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros 2015 m. vasario 19 d. siųstą Viešųjų pirkimų tarnybai rašto originalo kopiją.

Informaciją Europos socialinio fondo agentūrai raštu prašome pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio rašto gavimo dienos.

Direktoriaus pavaduotoja

Audronė Ališkauskienė

Viešoji įstaiga
Gynėjų g. 16, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 264 9340
Faks. (8 5) 260 8281

El. p. info@esf.lt
<http://www.esf.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre, kodas 192050725

38

Dokumentas: DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Failas: Priedas Nr. 6.adoc (ADOC-V1.0, GeDOC)

Turinys

Metaduomenys

Parašai

Tikrinimas

☐ PASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS☐ El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys

El. dokumento pavadinimas	Dokumento rūšis	Parašai
☐ DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO		☒

☐ Sudarytojai

Statusas	Sudarytojas	Kodas	Adresas	Parašai
☒ Juridinis asmuo	Europos socialinio fondo agentūra	192050725	Gynėjų g. 16, Vilnius 01109	☒

☐ Dokumento sudarymas

Sudarymo data	Parašai
☒ 2016-03-09 14:57:10 GMT+02:00	☒

☐ Dokumento registracijos

Registravimo data	Dokumento registracijos Nr.	Įmonės (įstaigos) kodas	Paraš
☒ 2016-03-09 16:52:40 GMT+02:00	EPSFS-2016-00013		☒

☐ Dokumentą užregistravęs darbuotojas

Vardas ir pavardė	Pareigos	Struktūrinis padalinys
☒ Europos socialinio fondo Agentūros DVS		

VALSTYBĖS ĮMONĖ
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ
RINKOS REGULIAVIMO AGENTŪRA

Europos socialinio fondo agentūrai
Gynėjų g. 16, Vilnius

2016-03-18 Nr. 2A-(8.40)-015
į 2016-03-09 Nr. EPSFS-2016-00013

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į Jūsų 2015 m. kovo 3 d. raštą Nr. EPSFS-2016-00013, informuojame, kad papildomų paaiškinimų dėl 2015 m. kovo 23 d. Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – Tarnyba) rašte Nr. 4S-945 (toliau – Raštas) pateiktų aplinkybių vertinimo dėl kvietinių miltų ir sausų pusryčių techninės specifikacijos neturime. Tačiau atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Tarnyba Rašte nurodė, kad pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje keliama reikalavimai kvietiniams miltams ir sausiems pusryčiams užtikrina konkurenciją ir nediskriminuoja tiekėjų.

PRIDEDAMA. 2015 m. vasario 19 d. rašto Nr. 2A-(4.8)-010 kopija, 4 lapai.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis generalinio direktoriaus funkcijas

Artūras Bagotyrius

Originalas paštu nebus siunčiamas

Valstybės įmonė
L. Stuokos- Gucevičiaus g. 9-12
01122 Vilnius, Lietuva

Tel. (8 5) 268 9035
Faks. (8 5) 268 5061
El. p. info@litfood.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 110073873
PVM mokėtojo kodas LT100738716

10

VALSTYBĖS ĮMONĖ
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ
RINKOS REGULIAVIMO AGENTŪRA

Viešųjų pirkimų tarnybai
Kareivių g. 1, LT-08221 Vilnius

2015-02-19 Nr. **LA-(48)-010**
į 2015-02-12 Nr. 4S-453

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra (toliau – Perkančioji organizacija) atsakydama į Jūsų 2015 m. vasario 12 d. raštą Nr. 4S-453 „Dėl papildomų dokumentų ir informacijos pateikimo“, informuoja, kad:

1. teikia su „Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimu“ (2014 m. liepos 29 d. skelbtas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, pirkimo Nr. 154146, toliau – Pirkimas) susijusių dokumentų kopijas (žr. pridedamus dokumentus);

2. tiekėjai neteikė pretenzijų dėl Pirkimo;

3. Pirkimo procedūros nebuvo apskųstos teismui;

4. Perkančiosios organizacijos darbuotojas, kuris Pirkimo vertinimą atliksiančio Viešųjų pirkimų tarnybos darbuotojo prašymu, nedelsdamas pateiks el. paštu vardinį prisijungimą prie CVP IS – naudotojo vardą ir slaptažodį yra Vita Kijanskaitė, Perkančiosios organizacijos projektų valdymo skyriaus vedėja, el. paštas v.kijanskaitė@litfood.lt;

5. Perkančioji organizacija rengdama kvietinių miltų kokybės reikalavimus vadovavosi VPĮ 24 straipsnio 9 dalimi, kuri numato, kad „Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija nupirkti tai, ko reikia“. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Konkurso sąlygose nurodyti kvietinių miltų kokybės reikalavimai (baltymų kiekis sausosiose medžiagose turi būti ne mažiau kaip 15 proc., pelenų kiekis sausosiose medžiagose ne daugiau kaip 0,7 proc., glitimas ne mažiau kaip 31 %, drėgnis ne daugiau kaip 15 proc.) atitinka ir neprieštaruja Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. kovo 8 d. įsakyme Nr. 52 „Dėl privalomųjų grūdų, miltų ir kruopų kokybės reikalavimų“ patvirtintus minimalius privalomus miltų kokybės reikalavimus (baltymų kiekis sausosiose medžiagose turi būti ne mažiau kaip 7 proc., pelenų kiekis sausosiose medžiagose ne daugiau kaip 2,1 proc., drėgnis ne daugiau kaip 15,5 proc.) (toliau – Privalomieji miltų reikalavimai). Vadovaujantis Lietuvos

standartu LST 1133:2003, kuris taikomas kvietiniams miltams, kvietinių miltų kokybė pagal Privalomuosius miltų reikalavimus atitinka antros rūšies kvietinius miltus. Todėl Perkančioji organizacija išnagrinėjusi ankstesnių pirkimų (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001) metu taikytus reikalavimus kvietinių miltų kokybei bei 2012 m. vasario 9 d. UAB „Baltasis pyragas“ paaiškinimą (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001), bei siekdama tiekti aukštesnės kokybės kvietinius miltus nei atitinkančius Privalomuosius kokybės reikalavimus ir užtikrinti kad tiekiami kvietiniai miltai galėtų būti naudojami kuo platesnei įvairių rūšių kepinių gamybai, Konkurso sąlygose nustatė aukštesnius perkamų kvietinių miltų kokybės reikalavimus, kurie atitinka Lietuvos standarto LST 1133:2003 4.4.3. punkte 2 lentelėje numatytus kvietinių miltų tipus 405 B, 550 B ir 812 B, taip skatindama konkurenciją tarp tiekėjų (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001) pateikti geriausią šio produkto pasiūlymą. Kadangi vykdant ankstesnius tokios pat techninės specifikacijos kvietinių miltų pirkimus (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001) nebuvo gauta pasiūlymų, pastabų ar pretenzijų nei iš tiekėjų, nei iš paramos gavėjų, Perkančioji organizacija nematė poreikio keisti kvietinių miltų techninę specifikaciją.

Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį, kad:

- 2014 m. liepos 11 d. CVP IS priemonėmis bei Perkančiosios organizacijos tinklapyje www.litfood.lt paskelbtas labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų viešojo pirkimo techninės specifikacijos projektas, kuris parengtas vadovaujantis VPĮ 25 str. 2 dalimi bei 3 dalies 2, 3 ir 4 punktais,

- 2014 m. liepos 29 d. CVP IS priemonėmis bei Perkančiosios organizacijos tinklapyje www.litfood.lt paskelbtas skelbimas apie vykdomą Pirkimą, kurio pasiūlymų pateikimo terminas 2014 m. gruodžio 9 d.

Todėl vadovaudamiesi VPĮ 93, 94 ir 94¹ str. visi suinteresuoti tiekėjai turėjo pakankamai laiko pateikti klausimus, pastabas, pasiūlymus ar pretenzijas dėl Pirkimo sąlygų bei perkamų maisto produktų techninės specifikacijos. Tačiau Perkančioji organizacija nuo 2014 m. liepos 11 d. iki 2014 m. gruodžio 9 d. negavo nei vieno klausimo, pastabos, pasiūlymo ar pretenzijos dėl Pirkimo sąlygose nustatytų kvietinių miltų techninių kokybės reikalavimų.

6. Perkančioji organizacija susipažinusi su sausų pusryčių pasiūla rinkoje, nusprendė kad pagalvėlės ir žiedeliai yra įprastos (standartinės) sausų pusryčių formos, kurias gali tiekti ne vienas tiekėjas (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001). Taip pat Perkančioji organizacija, nustatydama reikalavimus sausų pusryčių formai, rėmėsi ankstesnių pirkimų (žr. 2015 m. sausio 9 d. Perkančiosios organizacijos raštą Nr. 2A-(4.8)-001) metu taikytais reikalavimais sausų pusryčių formai (stačiakampio formos pagalvėlės su įdaru, kurių dydis ne mažesnis kaip 15x20 mm) bei atsižvelgdama į 2014 m. pirkimo Nr. 148489 laimėtojo pastabas, kad

sąlyga „ne mažesnis kaip 15x20 mm“ leidžia gaminti ir tiekti ženkliai didesnes pagalvėles, o tokiu atveju produktas neatitiktų sausų pusryčių pavadinimo (t.y. galėtų būti tiekiami javainiai, kurių pagalvėlės yra dvigubai ar daugiau didesnės už perkamų sausų pusryčių pagalvėlių galimą didžiausią dydį). Todėl Perkančioji organizacija siekdama įgyvendinti VPĮ 24 straipsnio 9 dalies nuostatas bei siekdama išvengti galimų nesusipratimų dėl sausų pusryčių pagalvėlių dydžio, priėmė sprendimą nustatyti mažiausią galimą šokolado skonio pagalvėlių dydį - 15x20 mm ir didžiausią galimą dydį- 20x25 mm. Taip pat dėl išvardintų priežasčių Perkančioji organizacija priėmė sprendimą dėl mini pagalvėlių apibarstytų cinamonu didžiausio galimo dydžio – 15x15 mm.

Kadangi jau keletą metų labiausiai skurstantiems asmenims tiekiami tos pačios formos sausi pusryčiai, Perkančioji organizacija siekdama atnaujinti ir pajvairinti tiekiamų maisto produktų asortimentą bei skatinti konkurenciją tarp tiekėjų, nusprendė pirkti dviejų rūšių sausus pusryčius:

- sausų pusryčių mišinį, kurį sudaro – stačiakampio formos pagalvėlės su įdaru, kurių dydis ne mažesnis kaip 15x20 mm, bet ne didesnis kaip 20x25 mm ir karamelės skonio žiedeliai,
- mini pagalvėlės apibarstytos cinamonu, kurių forma - stačiakampio formos pagalvėlė ne didesnė kaip 15x15 mm.

Taip pat atkreipiame Jūsų dėmesį, kad:

- 2014 m. liepos 11 d. CVP IS priemonėmis bei Perkančiosios organizacijos tinklapyje www.litfood.lt paskelbtas labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų viešojo pirkimo techninės specifikacijos projektas, kuris parengtas vadovaujantis VPĮ 25 str. 2 dalimi bei 3 dalies 2, 3 ir 4 punktais,

- 2014 m. liepos 29 d. CVP IS priemonėmis bei Perkančiosios organizacijos tinklapyje www.litfood.lt paskelbtas skelbimas apie vykdomą Pirkimą, kurio pasiūlymų pateikimo terminas 2014 m. gruodžio 9 d.

Todėl vadovaudamiesi VPĮ 93, 94 ir 94¹ str. visi suinteresuoti tiekėjai turėjo pakankamai laiko pateikti klausimus, pastabas, pasiūlymus ar pretenzijas dėl Pirkimo sąlygų bei perkamų maisto produktų techninės specifikacijos. Tačiau Perkančioji organizacija nuo 2014 m. liepos 11 d. iki 2014 m. gruodžio 9 d. negavo nei vieno klausimo, pastabos, pasiūlymo ar pretenzijos dėl Pirkimo sąlygose nustatytų sausų pusryčių techninių kokybės reikalavimų.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad vykdant Paramos maisto produktais projektą (toliau – Projektas), maisto produktai į Projekto partnerių sandėlius turėtų būti tiekiami ir dalinami paramos gavėjams kas antrą mėnesį. Pirmasis maisto produktų tiekimas į Projekto sandėlius įvyko 2015 m. sausio mėnesį, antrasis bus vykdomas 2015 m. kovo mėnesį, tačiau dėl užsitęsusių Pirkimo dalies „A. Grūdų malūno produktai“ pirkimo procedūrų, Perkančioji organizacija gali nespėti užtikrinti sekančio maisto produktų tiekimo labiausiai skurstantiems asmenims numatytu laiku. Todėl

prašome kaip įmanoma greičiau pateikti rekomendacijas dėl Pirkimo dalies „A. Grūdų malūno produktai“ pirkimo procedūrų užbaigimo.

PRIDEDAMA. Dokumentų susijusių su Pirkimu kopijos, 12 lapų.

Generalinio direktoriaus patarėja,
vykdanti viešųjų pirkimų komisijos pirmininko pareigas

Rasa Saikevičiūtė

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos
reguliavimo agentūrai

2015-03-23 Nr. 4S-345
Į 2015-02-19 Nr. 2A-(4.8)-010
2015-03-09 Nr. 2A-(4.8)-013

L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-12
LT-01122 Vilnius

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

Į 2015-03-03 Nr. (21.11.1-82)SD-
1406

A. Vivulskio g. 11
LT-03610 Vilnius

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

Į 2014-12-19 Nr. 2D-5800 (21.7)

Gedimino pr. 19
LT-01103 Vilnius

Kopija
Europos socialinio fondo agentūrai

Gynėjų g. 16
LT-01109 Vilnius

DĖL VERTINIMO IŠVADOS PATEIKIMO

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu ir Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2014 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1S-90 „Dėl Viešųjų pirkimų procedūrų vertinimų atlikimo ir jų rezultatų įforminimo taisyklių patvirtinimo“ 17 punktu, siunčia atlikto VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros vykdomo atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimą*“ dalies A „Grūdų malūno produktai“, pirkimo Nr. 154146 vertinimo išvadą.

PRIDEDAMA:

1. Viešųjų pirkimų vertinimo išvada, 2 lapai, 4 egz.
2. Ekspertizės išvados, 13 lapų, 1 egz. VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai.

Direktore

Diana Vilytė

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA KONTROLĖS SKYRIUS

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VERTINIMO IŠVADA

2015-03-23 Nr. 4S-945

Vilnius

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 8² straipsnio 1 dalies 2 punktu, ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2014 m. gruodžio 19 d. raštą Nr. 2D-5800 (21.7) „Dėl prašymo įvertinti pirkimo dokumentus“, atliko VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (toliau – Perkančioji organizacija) vykdomo atviro konkurso „*Labiausiai skurstantiems asmenims skiriamų maisto produktų ir jų tiekimo pirkimas*“ dalies A „*Grūdų malūno produktai*“ (skelbtas 2014 m. liepos 29 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, pirkimo Nr. 154146) (toliau – Pirkimas), vertinimą.

Pirkimas yra finansuojamas Europos Sąjungos fondų lėšomis, įgyvendinančioji institucija – Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

Pirkimas vykdomas Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis. Pirkimui, atsižvelgiant į pradžios datą, taikomos Įstatymo (redakcija nuo 2014 m. sausio 1 d.) ir Perkančiosios organizacijos direktoriaus 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. VĮ-(1.1)-232 patvirtintų Pirkimo sąlygų nuostatos.

Tarp Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žemės ūkio ministerija) ir jai pavaldžios Perkančiosios organizacijos kilo ginčas dėl Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytų reikalavimų kvietiniams miltams ir sausiems pusryčiams pagrįstumo, kadangi, Žemės ūkio ministerijos nuomone, Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatyti „<...> *detalūs kokybės reikalavimai kvietiniams miltams yra pernelyg aukšti ir neadekvatūs pirkimo pobūdžiui. Darytina išvada, kad nustatyti kvietinių miltų kokybės rodikliai, ypač baltymų kiekis sausosiose medžiagose, apriboja galimybę kvietinių miltų gamintojams pasiūlyti įvairaus asortimento miltus su nedaug mažesniais kokybės rodikliais, <...> Abejonių kelia ir konkretus sausų pusryčių pagalvėlių formos ir dydžio (milimetrais) nustatymas.*“, todėl Perkančioji organizacija „<...> *nustatydama pernelyg aukštus detalius kokybės reikalavimus pirkimo objektui, galimai pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus principus ir, sudariusi sutartį, nepasieks viešojo pirkimo tikslo – įsigyti reikalingas prekes ir racionaliai naudoti tam skirtas lėšas <...>*“.

Tarnyba, vykdydama Įstatymu jai pavestas funkcijas, siekdama objektyviai ir nešališkai įvertinti Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus kvietiniams miltams, o būtent „<...> *pelenų kiekis sausosiose medžiagose ne daugiau kaip 0,7 proc.; drėgnis ne daugiau kaip 15 proc.; baltymų kiekis sausosiose medžiagose ne mažiau kaip 15 proc.; gliutimas ne mažiau kaip 31 proc.; mineralinės priemaišos neleidžiama; pašalinės priemaišos neleidžiama; metalo priemaišos 1 kg miltų ne daugiau kaip 3mg; užkrėstumas aruodiniais kenkėjais neleidžiama <...>*“, ir sausiems pusryčiams, o būtent „<...> *forma – stačiakampio formos pagalvėlės su įdaru, kurių dydis ne mažesnis kaip 15x20 mm, bet ne didesnis kaip 20x25 mm ir karamelės skonio žiedeliai; <...>*“ bei „<...> *forma – stačiakampio formos pagalvėlė ne didesnė kaip 15x15 mm; <...>*“, kreipėsi į už

techninės specifikacijos parengimą atsakingą Perkančiąją organizaciją, kad ji pagrįstų Pirkimo sąlygų techninės specifikacijos reikalavimus ir pateiktų įrodymus, kad šie reikalavimai yra pagrįsti ir nėra pritaikyti konkrečiam gamintojui. Taip pat Tarnybos iniciatyva Technologijos mokslų daktarė (toliau – Ekspertė) atliko ekspertizę dėl kvietiniams miltams Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytų reikalavimų.

Tarnyba, įvertinusi Perkančiosios organizacijos pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, vykdytas procedūras, CVP IS viešai skelbiamą informaciją bei ekspertų pateiktas išvadas, nustatė, kad Perkančioji organizacija nepagrindė savo sprendimo Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatyti itin aukštus ir specifinius reikalavimus kvietiniams miltams. Tačiau, atsižvelgiant į Eksperto išvadas, Tarnybos nuomone, Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje keliami reikalavimai kvietiniams miltams ir sausiesiems pusryčiams formaliai atitinka Įstatymo 25 straipsnio 2 dalies reikalavimus, t. y. užtikrina konkurenciją ir nediskriminuoja tiekėjų, nes techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus atitinkančius kvietinius miltus ir sausus pusryčius gali pagal individualius užsakymus pagaminti bent keletas gamintojų (miltus - AB „Kauno grūdai“, UAB „Malsena plius“, AB „Šiaulių grūdai“, UAB „Ustukių malūnas“, Sigito Krivicko įmonė „Fasma“ etc.; sausus pusryčius - UAB „Naujasis Nevėžis“, UAB „Cerera foods“, SIA Baltas Naktis, H.&J. Brüggen KG etc.), nors mažmeninėje rinkoje tokia produkcija ir neprekiuojama.

Tačiau, atkreiptinas dėmesys, kad gauti Perkančiosios organizacijos paaiškinimai, Perkančiosios organizacijos pateikti Kauno technologijos universiteto Cheminės technologijos fakulteto Maisto mokslo ir technologijos katedros atsakymai/paaiškinimai bei Eksperto išvados dėl Pirkimo sąlygų techninėje specifikacijoje nustatytų reikalavimų kvietiniams miltams pagrįstumo yra prieštaringi ir neleidžia daryti kategoriškos išvados, kad socialinės paramos gavėjų poreikius tenkintų tik kvietiniai miltai, turintys 15 proc. baltymų sausosiose medžiagose. Pažymėtina, kad Eksperto išvadoje nurodyta, kad „<...> Kvietiniai miltai tenkinantys itin aukštus kokybės reikalavimus (baltymų kiekis 13-14 proc.), lyginant juos su kvietiniais miltais, turinčiais įprastą kiekį baltymų sausosiose medžiagose, t. y. 10-12 proc., socialinės paramos gavėjų mitybos racioną gaunamų medžiagų požiūriu pagerintų, praturtindami didesniu bendru baltymų kiekiu ir tuo pačiu tikėtina įvairesne baltyminių darinių, tame tarpe ir amino rūgščių sudėtimi. Tačiau yra tam tikrų išlygų (arba sąlygų) miltų pasižyminčių dideliu baltymingumu (baltymų kiekis s. m. ne mažiau 15 proc.; gliutimo kiekis ne mažiau 31 proc.) ir mažu mineralinių medžiagų kiekiu (pelenų kiekis 0,51-0,63 proc.) technologinė paskirtis dažniausia yra speciali (pvz. sudėtingų technologijų miltinės konditerijos gamyba). Kasdieniniam vartojimui ruošiamiems produktams pilnai tiktų pagal baltymingumą (baltymų ir gliutimo kiekį) miltai, kuriuose baltymų kiekis s. m. sudarytų 10-12 proc. <...> Lietuvos statistinio namų ūkio vartotojo pilnavertei mitybai pakankamos maistinės vertės kvietiniai miltai yra pagal standarto LST 1133 reikalavimus atitinkantys tipą 550 (pelenų kiekis proc. 0,51-0,63) ir/arba tipą 812 (pelenų kiekis proc. 0,64-0,9), šlapiojo gliutimo kiekis – ne mažesnis kaip 25 proc. (mažmeninėje rinkoje aukščiausios rūšies). Ši vartotojų grupė kvietinius miltus naudoja kasdienės mitybos produktų (blynų, duonos, sausainių, pyragų) ruošimui. Jų gaminimui tinka 550D ar 812 D tipo miltai (gliutimo kiekis – nuo 25 iki 27 proc.). Didėsio baltymingumo miltai (baltymų kiekis s. m. daugiau kaip 15 proc., tipas 405B, C ar 550 A-C) turi kitą technologinę paskirtį – sudėtingų miltinės konditerijos gaminių ruošimą. Remiantis šiomis prielaidomis <...> galima teigti, kad tikslinei grupei – socialinės paramos gavėjams – pakaktų statistinio namų ūkio vartotojo poreikius patenkinančių miltų, kuriuose baltymų kiekis s. m. sudarytų 10-12 proc. (550D ar 812 D).“

Tarnyba konstatuoja, kad Perkančioji organizacija, prieš pradėdama vykdyti viešąjį pirkimą privalo išsiaiškinti ir nustatyti konkretų įsigyjamų prekių (paslaugų, darbų) poreikį, o apibūdinant norimą rezultatą arba nustatant pirkimo objekto funkcinius reikalavimus, Perkančioji organizacija turi siekti įsigyti reikalingų jai prekių (paslaugų ar darbų), t. y. griežtai vadovautis Įstatymo 25 straipsnio nuostatomis. Tuo pačiu, įsigydama reikalingų prekių, ji turi siekti užtikrinti pirkimo tikslą - racionaliai naudoti pirkimui skirtas lėšas; todėl techninėje specifikacijoje nustatydamas reikalavimus kvietiniams miltams (ir ateityje vykdant pirkimus kitiems maisto produktams), Perkančioji organizacija neturi sudaryti prielaidų abejoti dėl jų maistinių savybių reikalingumo vartotojams (prekių gavėjams).

Tarnyba, remdamasi pateikta Eksperto išvada, nustatė, kad jeigu kvietinių miltų techninė specifikacija būtų nustatyta atsižvelgiant į mažmeninėje rinkoje esančios produkcijos savybes, kurių pakanka standartiniam Lietuvos Respublikos namų ūkio vartotojui, Perkančioji organizacija, būtų turėjusi galimybę papildomai įsigyti apie 30 tonų miltų, arba sutaupyti 20.000,00 Eur ir, tokiu būdu, racionaliau panaudojusi pirkimui skirtas lėšas pasiektų Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytą pirkimo tikslą.

Tarnyba pripažįsta būtinumą aprašomoje situacijoje apsaugoti viešąjį interesą – aprūpinti labiausiai skurstančius asmenis būtinais maisto produktais ir tokiu būdu apsaugoti labiausiai socialiai pažeidžiamą visuomenės grupę. Todėl Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, įgaliotas priimti valdingo pobūdžio sprendimą, nustačiusi, jog perkančioji organizacija galimai neužtikrino pirkimo tikslo pasiekimo Pirkimo dalyje A „*Grūdų malūno produktai*“, vadovaudamasi proporcingumo principu pagal kurį įstatymuose numatytos priemonės turi atitikti siekiamus visuomenei būtinus ir konstituciškai pagrįstus tikslus, **neprieštarauja tolesniam Pirkimo procedūrų tęsimui.**

Tarnyba, vykdydama Įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pažeidimų prevencinę funkciją ir atsižvelgdama į tai, kad tokio pobūdžio pirkimai bus vykdomi ir ateityje, o Perkančioji organizacija visais atvejais privalo užtikrinti Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirkimo tikslo pasiekimą, rekomenduoja nustatant techninę specifikaciją atlikti išsamius rinkos tyrimus, įvertinti kaimyninių užsienio valstybių (Latvijos, Estijos, Lenkijos) gerąją praktiką, įvertinti pirkimo objekto apimtį (skirstymą/neskirstymą į dalis pagal smulkiųjų tiekėjų suinteresuotumą ar geografinius ypatumus) pagrįstumą. Šiuo tikslu suinteresuotos ir įgalios valstybės institucijos turėtų pasitelkti atitinkamos srities specialistus (dietologus, gydytojus, technologus ir pan.), išanalizuoti ir nustatyti tikruosius socialinės paramos gavėjų poreikius bei lūkesčius ir siekti, kad būtų užtikrinamas kokybiškas ir racionalus (tikslingas) ES ir valstybės biudžeto lėšų, skirtų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo, panaudojimas.

Atsižvelgdami į tai, kad Perkančioji organizacija yra pavaldi Žemės ūkio ministerijai, kurios vienas iš strateginių tikslų yra siekti skatinti konkurencingą žemės ūkio ir maisto produktų gamybą, taip pat į tai, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) yra dėl paramos iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo Lietuvoje vadovaujanti institucija, šią vertinimo išvadą taip pat teikiame ir Žemės ūkio ministerijai bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

Kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė

Dalia Maleckaitė

Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo
grąžintinių ir grąžintų lėšų administravimo taisyklių
1 priedas

Europos socialinio fondo agentūra
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

kodas 192050725, Gynėjų g. 16, LT-01109 Vilnius, tel. (8 5) 264 9340, faks. (8 5) 260 8281, el. p. info@esf.lt

(dokumento sudarytojo kodas, adresas, telefono, fakso Nr. ir el. pašto adresas)

GRAŽINTINOS LĖŠOS

2016-03-29 Nr. G01
(data) _____

1. Bendra informacija

Projekto kodas	EPSF-2014-V-01-01-01
Projekto vykdytojo pavadinimas	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
Projekto vykdytojo kodas	110073873
Grąžintinių lėšų tipas	☒ Grąžinimas ☐ Avanso grąžinimas ☐ Delspinigiai ☐ Palūkanos ☐ Palūkanos, pervedamos Lietuvos Respublikos valstybės iždui ☐ Panaikintos lėšos
Grąžintinių lėšų sąsaja su pažeidimu	☐ Nesusiję su pažeidimu ☒ Susiję su pažeidimu Pažeidimo Nr. D4-132/01
Lėšų grąžinimo būdas	☐ Įskaitymas su mokėjimo prašymu ☒ Lėšų pervedimas
Išlaidų, dėl kurių nustatomos grąžintinos lėšos, deklaravimo Europos Komisijai požymis	☐ Deklaruotos Europos Komisijai ☒ Nedeklaruotos Europos Komisijai

2. Informacija apie gražintinas lėšas

Veiklos rodiklio numeris ir pavadinimas	Bendra netinkamų finansuoti ir (ar) kitų pagal teisės aktus reikalaujamų gražinti lėšų suma, Eur	Grazintinos projektui skirtos finansavimo lėšos pagal projekto finansavimo šaltinius, Eur		Pagrindimas
		Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšos (1.3.3.1.37)	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos (1.2.3.1.37)	
1	2	3	4	5
1. Maisto produktų įsigijimas ir dalijimas labiausiai skurstantiems asmenims	332 184,08	282 356,47	49 827,61	Nustatytas pažeidimas.
Iš viso, iš jų:	332 184,08	282 356,47	49 827,61	
Funkcinė klasifikacija	Ekonominė klasifikacija			
10.07.01.01	2.9.2.1.1.02	282 356,47	49 827,61	
Projekto vykdytojui nurodyta gražinti projekto sutartyje nurodyta projektui skirtų finansuoti lėšų suma, Eur		332 184,08	Gražinimo terminas	2016 m. birželio 27 d.
Institucijos, į kurios sąskaitą turi būti pervedamos lėšos, pavadinimas		Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija		
Kredito įstaigos sąskaitos numeris		LT41 7044 0600 0807 1215		
Negrąžinus lėšų iki nustatyto termino taikomas delspinigių dydis		Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1K-373 „Dėl delspinigių už pavėluotą gražinti finansinę paramą ir bendrojo finansavimo lėšas bei palūkanų už kiekvieną naudojimosi negražintomis lėšomis dieną dydžio nustatymo 2016 m. pirmajam ketvirčiui“ delspinigių dydis – 0,03 procento už kiekvieną pavėluotą dieną.		
Palūkanų, kai yra priimtas sprendimas atidėti gražintinų lėšų gražinimo terminą mokant palūkanas, dydis				
Apskundimo tvarka		Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288 patvirtintų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 296 punktu projektų vykdytojas Europos socialinio fondo agentūros sprendimus ar veiksmus (neveikimą) skundžia Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai ar teismui Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.		

Direktorius pavaduotoja
(pareigų pavadinimas)

Audronė Ališauskienė
(vardas ir pavardė)

2016-03-29
(data)

Projektų valdymo skyriaus (EPF/EIF) programos vadovė
(pareigų pavadinimas)

Živilė Čimolauskaitė
(vardas ir pavardė)

2016-03-29
(data)